© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

наша свабода

№65 ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

10 КАСТРЫЧНІКА 2000 года АЎТОРАК

Адрас: 220123, г.Мінск, а/я 103

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

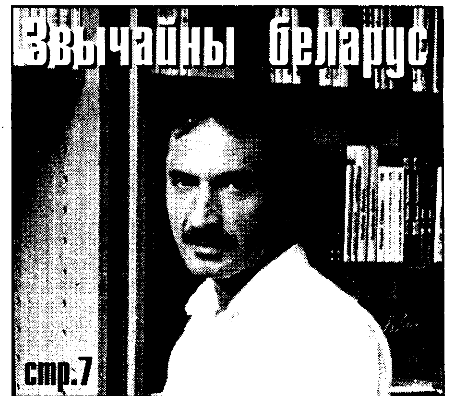

Рэгіёны выйшлі шчыльнымі радамі

Рыгор БУЯН

Адразу ў 22 буйнейшых гарадах Беларусі аб'яднаная апазіцыя правяла 8 кастрычніка масавыя акцыі «Байкот-2000» супраць выбараў у палату прадстаўнікоў 15 кастрычніка. У некаторых гарадах такіх мерапрыемстваў не было ўжо 6 гадоў.

Мітынгі – як санкцыяваныя, так і несанкцыяваныя – праходзілі даволі мірна. Арганізатары акцыяў пратэсту тлумачаць гэты факт прысутнасцю ледзь не ва ўсіх рэгіёнах прадстаўнікоў кансультатыўна-назіральнай групы АБСЕ. Між тым, без затрыманняў не абышлося.

Былі затрыманыя 11 чалавек, на якіх складзеныя пратаколы за адміністратыўныя правапарушэнні – за заклікі да байкоту і арганізацыю несанкцыяваных акцыяў. Аднак супрацоўнікі праваапарадку загадзя папярэдзілі, што яны будуць выклікаць арганізатараў выступленняў у райаддзелы міліцыі 9-га і 10-га кастрычніка. Так што колькасць пацярпелых можа яшчэ рэзка павялічыцца.

Самыя масавыя мітынгі апазіцыя правяла ў Брэсце (дазволены) і ў Гародні (несанкцыяваны). На кожны з іх прыйшло па 2 тысячы чалавек. У іншых гарадах колькасць маніфестантаў вагалася ад 50 да 700 чалавек. Самым жа «насычаным», па характарыстыцы лідэра Беларускага Народнага Фронту Вінцука Вячоркі, стаўся мітынг у Жодзіне, які сабраў да 300 чалавек.

Старшыня гарадской арганізацыі БНФ у Жодзіне Аляксей Лапіцкі распавёў журналістам, што ў ноч напярэдадні акцыі невядомыя павыбівалі шыбы ў штаб-кватэры БНФ, неадназова раздаваліся тэлефонныя званкі ад невядомых асобаў, якія брудна лаяліся і запалохвалі людзей.

Раніцай, засцерагаючыся ад магчымых рэпрэсіяў, першымі да месца збору пайшла моладзь, запрошаныя, і толькі потым – арганізатары. Мітынг пратэсту пачаўся ў прызначаны час – 13.00, хаця міліцыянты і запалохвалі ўдзельнікаў акцыі масавымі затрыманнямі, а таксама не дазволілі падключыць гукаўзмацняльную апаратуру. Выручыў акцыю прывезены з Мінска мегафон.

Гродна, вуліца Савецкая. Марш Свабоды 8 кастрычніка

Фота Ул. ШПАПАКА

Акцыя адбывалася ў прысутнасці вялікай колькасці пераапранутых міліцыянтаў і членаў незарэгістраванай у Беларусі прафашысцкай арганізацыі «Русское национальное единство» (РНЕ), якія пачуваліся там вельмі свабодна. Праз гадзіну пасля пачатку мітынгу РНЕшнікі справакавалі сутыкненні з дэманстрантамі. Яны разрывалі на кавалкі ўлёткі, палілі налепкі, а пасля збілі фотажурналіста, які спрабаваў зняць гэтую акцыю. І калі міліцыянты ўпусцілі аднаго з «байцоў» РНЕ, мітынгоўшчыкі не вытрымалі...

У аблозе 8 кастрычніка знаходзілася і штаб-кватэра БНФ у Магілёве. Пад час сустрэчы прадстаўнікоў аб'яднанай апазіцыі з выбаршчыкамі, на якую прыйшло каля 500 чалавек, міліцыянты абшуквалі ўсіх, хто выходзіў са штаб-кватэры. Яны паспрабавалі затрымаць арганізатара сустрэчы Віталя Макаранку, а пасля самой сустрэчы схапілі Міколу Сысько, які нёс гукаўзмацняльнік.

Затрыманні мітынгоўшчыкаў адбыліся ў Салігорску (2 чалавекі), Віцебску (7 чалавек), Рагачове (2 чалавекі).

Акцыі пратэсту праходзілі на фоне югаслаўскіх падзеяў. Сімвалічнаму лозунгу «Сёння – Мілошавіч, заўтра – Лукашэнка», які нарадзіўся на мітынгу ў Гродне, В.Вячорка напрарочыў доўгае жыццё.

Арганізатары акцыяў пратэсту задаволеныя вынікамі рэгіянальнага «Маршу Свабоды». Па сцвярджэнні намесніка старшыні БНФ Віктара Івашкевіча, у правінцыі такіх масавых акцыяў «не адбывалася з 1990 года». Вінцук Вячорка ацэньвае рэгіянальны «Марш Свабоды» як паспяховы, таму што «адбыўся беспрэцэдэнтны геаграфічны ахоп» – усюды, дзе акцыі планаваліся, яны прайшлі. І гэта пры тым, што менавіта ў рэгіёнах улада не цэрпіць ніякага іншадумства і спрабуе максімальна ўдушыць апазіцыйныя настроі.

Са сваім калегам згодны і старшыня АГП Анатоль Лябедзька, які заявіў пра апазіцыйны прарыў у правінцыі, таму што дагэтуль «усе рэгіёны, за выключэннем Гродна, былі выключаныя з палітычнага жыцця».

З набытага 8 кастрычніка вопыту апазіцыя выйшла на неабходнасць арганізоўваць трохступенчатыя акцыі пратэсту – спачатку акцыя праходзіць у Мінску, праз тыдзень эстафету пераймаюць гарады з 50-тысячным насельніцтвам, а пасля – раённыя гарады. У планах апазіцыі ўжо ёсць намер правесці першую трохступенчатую акцыю пратэсту сацыяльна-эканамічнага характару ў лістападзе. ■

Ганс-Георг Вік выдаў тайну

Павел КРЫЛЬСКІ

24-27 верасня ў Беластоку прайшла польска-нямецка-беларуская канферэнцыя, прысвечаная будучыні аб'яднанай Еўропы. Канферэнцыя арганізавалася Польскай Экуменічнай Радай, евангелічнай царквой Гэсіі, Бюро па справах Місіі й Экуменіі ды Цэнтрам Праваслаўнай Культуры ў Беластоку. У канферэнцыі прымалі ўдзел 30 асобаў – грамадскіх і рэлігійных дзеячаў з Польшчы, Беларусі і Германіі.

Адным з удзельнікаў канферэнцыі быў амбасадар АБСЕ ў Беларусі Ганс-Георг Вік. Вялікае здзіўленне, асабліва сярод беларусаў, выклікала выказванне амбасадара Віка, што: «АБСЕ цягам апошніх шасці гадоў вяла палітыку далучэння Беларусі да Расіі, якая ўступіла на шлях дэмакратызацыі, каб такім чынам дэмакратызаваць Беларусь» – падала ў сваім матэрыяле беларуская рэдакцыя польскага радыё.

Гэткая сенсацыйная па ўсіх параметрах заява выклікала абурэнне і нязгоду ў беларускіх удзельнікаў канферэнцыі. Пачалася палеміка паміж беларускімі ўдзельнікамі і сп. Вікам, падчас якой высветлілася, што Еўропа, у тым ліку і Германія, залежыць ад расійскай нафты і газу. Прычым паступова інтарэсы Еўропы ў вуснах сп. Віка ператварыліся ў інтарэсы Германіі.

Нас у гэтым кантэксце цікавіць усё ж больш сп. Вік, які ёсць афіцыйны прадстаўнік АБСЕ ў Беларусі, і ад яго словаў і дзеянняў многае залежыць у нашай краіне.

Гаворыць Валянціна Трыгубовіч, удзельніца канферэнцыі:

«Еўропа, так. Але для яго Еўропа – гэта ўсё-такі Германія, бо ўсе іншыя краіны не існавалі ў ягонай размове. Інтарэсы Германіі былі, колькі існуе гэтая краіна, канцэнтраваныя на Расію. Расія вялікая па тэрыторыі краіна, вялікая па колькасці людзей – гэта бязмежны рынак. Мала таго, з Расіі ідзе нафта і газ у Нямеччыну. І гэта вельмі патрэбна Германіі. Я разумею гэтую эканамічную сітуацыю, бо кожная краіна мае свае інтарэсы, і кожная краіна спрабуе іх рэалізаваць, але якім коштам? Уся размова са сп. Вікам, калектыўная размова, не мая персанальная, была пра тое, што Нямеччына, каб захаваць свае добрыя дачыненні з Расіяй, каб выкарыстаць у сваіх інтарэсах патрэбу ў нафце і газе, абсалютна ігнаруе Беларусь як краіну, як народ. ▶

Заканчэнне на стар.3

НАВІНЫ

■ **14 кастрычніка, за дзень да выбараў у палату прадстаўнікоў, у Мінску мусіць адбыцца шэсце па цэнтральным праспекце горада з мітынгам на плошчы Незалежнасці.** Заяўка на збор у 15.00 на пляцоўцы каля Акадэміі навук і шэсце да галоўнага пляцу Беларусі ўжо пададзеная ў Мінгарвыканкам. Пры гэтым арганізатары няўдалага «Маршу Свабоды-3» запэўнілі журналістаў, што шэсце па праспекце Ф.Скарыны будзе праведзенае ў любым выпадку.

■ **У Беларусі 174 тысячы чалавек стаіць на дыспансерным уліку хворых на алкагалізм.** Спажыванне ж алкагольных напояў на душу насельніцтва складае 11 літраў, тады як, паводле Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, мяжа, вышэй якой пачынаецца выраджэнне нацыі, вызначаецца 8 літрамі. У Расіі гэтая лічба роўная 9 літрам, а ва Украіне – 4,5 літра.

■ **Новая газета, якую зусім нядаўна пачалі выдаваць школьнікі адной са школаў Зэльвы, ужо зазнала ціску мясцовых уладаў.** Намесніца старшыні райвыканкама Алена Коўш правяла гутарку з галоўным рэдактарам «Зэльвяначкі», падчас якой ушчувала, «чаму гэта толькі ў вашай школе дадумаліся да такога, а ў астатніх – не», а напрыканцы пагразіла, што газетай «зоймуцца органы».

■ **Паводле інфармацыі міністэрства ўнутраных справаў, у краіне назіраецца павелічэнне колькасці наркаманаў і маштабаў абарачэння наркотыкаў.** Напрыклад, зараз на лячэнні знаходзіцца больш за 7 тысячаў наркаманаў, а колькасць сканфіскаваных наркатычных рэчываў узрасла ў 50 разоў.

■ **У гэтым годзе на Магілёўшчыне нарадзілася 6.397 дзяцей, тады як наогул насельніцтва вобласці скарацілася на 10.696 чалавек.** Пры гэтым пятая частка памерлых была ў працаздольным узросце. У цэлым смяротнасць тут пераўзыходзіць нараджальнасць на 40%.

НАДВОР'Е НА ЗАЎТРА

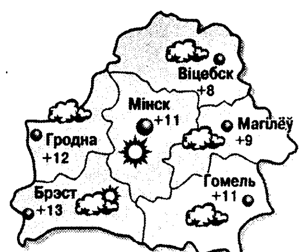

Паважаныя чытачы!
Рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА працягвае падпіску
Вы можаце падпісацца ў любы час, газета будзе прыходзіць да Вас з першага дня наступнага месяца.

Курс наяўнага долара на «чорным рынку» 1045

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

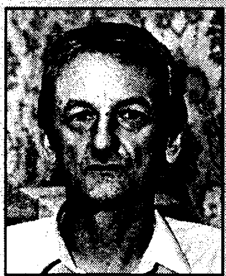

Ворагі Расії

Аляксандар ДУБРАВІН

Ці ёсць у Расії ворагі? Вядома ж, былі, ёсць і будуць. Супраціўленне невядомаму хітраму драпежнаму ворагу – аснова палітыкі Масквы ва ўсе часы. Інакш Расія проста перастане быць сама сабой. Атачаная прыдуманымі ворагамі імперыя перманентна знаходзіцца ў змаганні з самага пачатку свайго існавання. Калі ўнутраныя ворагі ў Расіі мяняюцца даволі часта (баяры, стральцы, дзекабрысты, паўстанцы, горцы, інтэлігенты, буржуі, касмапаліты, дысідэнты, масоны, сепаратысты і г.д.), дык знешні супастат спрадвеку адзін. І хоць ён выступае пад рознымі абліччамі (Вялікае Княства Літоўскае, Рэч Паспалітая, Францыя, Германія, ЗША і г.д), нам добра вядомае яго сапраўднае імя.

Гэты вораг – сусветная цывілізацыя, якая наступае на Маскву з Захаду і атаесамляецца з якой-небудзь магутнай краінай. Яна смяротна пужае фундаменталісцкіх праваслаўных святароў, візантыйскіх царскіх фараонаў, дзякуючы з сібірскіх мядзведжых куткоў. Цывілізацыя нясе новыя веды, тэхналогіі, філасофію, культуру. Яна спрыяе раптоўным якасным пераменам, да якіх імперыя павінна адчайна прыстасоўвацца, напружвацца, шукаць нейкія процівагі. І кожны раз пасля наступу цывілізацыі Расію калоціць ліхаманка, аслабляецца ўціск, а падняволеныя народы разбягаюцца ўбакі. Дык нашто перамены? Лепей сядзець у засадзе і адтуль пагражаць ворагам ракетай. Але так цывілізацыю не спыніш. Трэба ей шкодзіць, каб больш займалася ўласнымі праблемамі. Каб людзі на Захадзе сабачыліся паміж сабой. Таму Расія традыцыйна падтрымлівае дыктатарскія (накшталт нашага, лукашэнкаўскага) і людаедскія рэжымы ва ўсім свеце, дае ім грошы і ўзбраенні, і праз іх ажыццяўляе сваю экспансію. У Маскве гэта называецца палітыкай.

Зараз мы бачым вынікі гэтага курса. Атрымаўшы паразу ў «халоднай» вайне, Масква выпусціла са сваіх кіпцюроў тузін падняволеных народаў. Але імкнецца да рэваншу, бо ўсё яшчэ лічыць сябе звышдзяржавай. Зноў закінула ногі на Беларусь, прыладкоўваецца да Украіны. І у гэты момант з-пад носа ў яе выцягваюць Югаславію. Столькі намаганняў, столькі грошай уляжылі маскавіты ў крывавага Мілошавіча! І ўсё дарма!

Між тым еўрапейскія «левакі», якіх не першае дзесяцігоддзе корміць Масква, ставяць на вушы Прагу ў час паседжання МВФ (чаму не даюць Расіі новых крэдытаў?). Маскоўская марыянетка Ясір Арафат кідае сваіх людзей на разбурэнне іудзейскай святыні (калі палесцінцы ды ізраільцяны паміраюць, як тады Расія будзе ціснуць на Амерыку?). Менавіта з такіх праяў і пачынаецца новае супрацьстаянне Масквы і сусветнай цывілізацыі. Расія не зрабіла высноваў, яна зноў шчаміцца на тыя самыя граблі.

Што ж, Трэці Рым, мабыць, лясне гэтак жа гучна, як і два першыя.

Дырэктараў ужо звальняюць

Ірына ШАНЦАВА

Мікалай Бурцаў, дырэктар гомельскага завода хімічнага мелу, стаў першым кіраўніком прадпрыемства ў Гомелі, з якім скасаваны кантракт з-за нявыплаты заработнай платы. 5 кастрычніка Гомельскі гарвыканкам узгадніў з канцэрнам «Белбіяфарм», якому падпарадкаваны завод, датэрміновае скасаванне кантракта з дырэктарам.

Як паясніла БелаПАН начальнік упраўлення эканомікі і рыначных адносінаў выканкама Эльвіра Карніцкая, да дырэкцыі завода хімічнага мелу ў гарадскіх уладаў былі даўнія прэтэнзіі. Агульны фінансавы стан прадпрыемства можна назваць крытычным, за што дырэктару Бурцаву, паводле словаў Карніцкай, ужо рабілася папярэджанне аб верагоднасці вызвалення яго ад займаемай пасады, але сітуацыя не паляпшалася.

Усяго ў Гомелі падчас кампаніі па ліквідацыі запазычанасці па заработнай плаце да 1 верасня 28 прадпрыемстваў і арганізацыяў не справіліся з гэтым заданнем, а 9 з іх прадставілі ў органы дзяржаўнай статыстыкі недакладныя звесткі. Кіраўнікі гэтых прадпрыемстваў прыцягнутыя да адміністрацыйнай і дысцыплінарнай адказнасці, а гарвыканкам сваім рашэннем папярэдзіў іх аб тым, што ў выпадку паўтарэння падобных фактаў будзе ініцыіраваць пытанне аб вызваленні іх ад займаемых пасадаў. ■

БелаПАН

ФОТАФАКТ

Фота Ул.ШЛАПАКА

● Мінск, плошча Свабоды, вернісаж

Былы міністр святкуе волю

Аляксей ЗНАТКЕВІЧ

Увечары 5 кастрычніка былы міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Беларусі Васіль Лявонаў быў вызвалены па амністыі з Аршанскай калоніі. Амністыя ў адносінах да былога міністра была магчымай, таму што яму ўжо за 60 гадоў, ён адбыў больш за палову тэрміну пакарання і не парушаў рэжым. Паводле інфармацыі БелаПАН, пасля вызвалення Лявонаў адразу ж накіраваўся ў вёску Касцюкевічы ў Магілёўскай вобласці на пахаванне свайго брата, які памёр некалькі дзён таму.

Фота IREX/ProMedia

Сёлета 14 студзеня Вярхоўны суд Беларусі прызнаў Васіля Лявонава вінаватым у крадзяжы маёмасці ў буйных памерах і ў атрыманні хабару. Былы міністр быў асуджаны да пазбаўлення волі ў калоніі ўзмоцненага рэжыму на 4 гады з пазбаўленнем права займаць кіруючыя пасады на працягу двух гадоў. Тэрмін адбывання пакарання вёўся з 14 лістапада 1997 года – калі экс-міністр быў змешчаны ў следчы ізалятар, дзе знаходзіўся да абвяшчэння прысуду.

Сам В.Лявонаў неаднаразова заяўляў, што ягоны працэс з'яўляўся палітычным. У прыватнасці, ён казаў, што першачарговую ролю ў ягонай крымінальнай справе адыграў кіраўнік беларускай дзяржавы Аляксандр Лукашэнка. Былы міністр лічыць, што асноўнай прычынай ягонага арышту сталі ягоныя спробы рэфармаваць сельскую гаспадарку, якія не спадабаліся цяперашнім беларускім уладам. ■

БелаПАН

Мільён і пенсія за зламаны пазваночнік

Тры гады жанчына-інвалід шукала праўды ў судзе

Ірына ШАНЦАВА

Каля 1 мільёна рублёў (што адпавядае прыблізна тысячы долараў ЗША) аднаразова, а потым штомесяц па 88 тысяч рублёў павінны выплачваць жыхарцы Лоеўскага раёна Гомельскай вобласці Алене Сізянковай аддзел культуры мясцовага райвыканкама і перасоўная механізаваная калона (ПМК) №146. Такія сумы да выплаты прызначыў суд Лоеўскага раёна, прызнаўшы віну гэтых арганізацыяў у тым, што 30-гадовая Алена, маці двух дзяцей, стала інвалідам першай групы.

Трагедыя адбылася ў студзені 1997 года, калі па заказе аддзела культуры ПМК рамантавала ў вёсцы Новая Баршчоўка будынак клуба, якім загадвала Алена Сізянкова. На яе ўпаў казырок ганка клуба разам з рабочым, які дабудоўваў гэтую канструкцыю. Мужчына не пацярпеў, а Алена Сізянкова атрымала пералом пазваночніка, у выніку чаго аказалася паралізаванай.

На працягу трох гадоў жанчына спрабавала ў судовым парадку дабіцца пакрыцця ўрону, прычыненага ёй здароўю, і толькі зараз ёй гэта ўдалося. Суд прызнаў віну як ПМК, так і аддзела культуры ў неналежнай арганізацыі рамонтных работ, што стала прычынай няшчаснага выпадку. ■

БелаПАН

Губернатары ў Магілёве доўга не трымаюцца

Канстанцін УВАРАЎ

Старшыня Магілёўскага аблвыканкама Міхаіл Дражын падаў у адстаўку. Згодна з папярэдняй інфармацыяй, пайсці на такі крок яго прымусіла нязд дольнасць выканаць даручэнні кіраўніка дзяржавы па выведзе эканомікі вобласці на якасна новы ўзровень.

Адказныя работнікі Магілёўскага аблвыканкама пакуль ніяк не каменціруюць рашэнне свайго кіраўніка пайсці ў адстаўку. Пры гэтым у неафіцыйнай гутарцы яны выказваюць сумненні, што адстаўка Міхаіла Дражына будзе прынятая раней, чым у пачатку будучага года, калі наогул будзе прынятая. У гэтай сувязі ўсе прыгадалі, як Аляксандр Лукашэнка падчас сваёй паездкі ў Магілёў 22 верасня рэзка адзначыў, што з прыходам у вобласць Міхаіла Дражына ідуць змяненні эканомікі да лепшага, аднак яму пакуль не падабаецца мітусня і неарганізаванасць магілёўскіх чыноўнікаў.

Міхаіл Дражын быў прызначаны на пасаду старшыні Магілёўскага аблвыканкама ў сакавіку 1999 года пасля гучнай адстаўкі Аляксандра Кулічкова. Па выніках працы за восем месяцаў 2000 года вобласць пад яго кіраўніцтвам змагла выканаць прагнозныя паказчыкі па росце аб'ёмаў прамысловай вытворчасці, знешняга гандлю і тавараабароту. Рост аб'ёмаў, хаця і менш за прагнозны ўзровень, дасягнуты таксама ў выпуску тавараў народнага спажывання. Галоўнай жа праблемай застаецца сельскагаспадарчая вытворчасць: за восем месяцаў бягучага года яе аб'ём, у параўнанні з адпаведным леташнім узроўнем, скараціўся на 4 працэнты пры чакаемым 10-працэнтным павелічэнні. ■

БелаПАН

Першы арышт за байкот

Юрась ХМЯЛЬНІЦКІ

Амаль за месяц кампаніі байкоту супраць «выбарчага фарсу», як апазіцыя называе выбары ў палату прадстаўнікоў, зафіксаваны першы выпадак арышту па названым абвінавачванні. 6 кастрычніка Першамайскі райсуд Мінска прысудзіў 10 сутак адміністратыўнага арышту аднаму з кіраўнікоў АГП Уладзіміру Раманоўскаму. У.Раманоўскага суддзя Сяргей Несінаў прызнаў вінаватым у арганізацыі несанкцыянаванага пікету, які нібыта прайшоў 25 верасня на станцыі метро «Усход», дзе ён трымаў плакат «Сустрэча з выбаршчыкамі». Тым днём Уладзімір Раманоўскі атрымаў позву з'явіцца ў Першамайскі РАУС, дзе на яго склалі пратакол за «арганізацыю несанкцыянаванага пікету».

Суддзя Першамайскага райсуда Сяргей Несінаў не прыслухаўся да довадаў У.Раманоўскага на тое, што ён, як і кожны грамадзянін, мае права падчас выбарчай кампаніі агітаваць як «за», так і «супраць» любога кандыдата (згодна з арт. 45 Выбарчага кодэкса РБ), і вынес абвінавачы прыгавор: 10 сутак арышту.

Прама ў зале суда У.Раманоўскага ўзялі пад варту і накіравалі ў спецпрыёмнік-размеркавальнік МУС на Акрэсціна. ■

Бездомные студенты

Наталья РАДИНА

Квартирный вопрос, похоже, испортил и студентов Международного экологического университета им. Сахарова. В этом году их бесцеремонно выбросили на улицу, лишив общежития и столичной прописки.

Оказывается, пока студенты были на летних каникулах, у руководства университета истек срок контракта с администрацией общежития. Руководство негосударственного вуза почему-то заранее не предупредила своих студентов о возможных жилищных проблемах. Скорее всего, испугалось массового ухода из университета. В сентябре комендант общежития дал студентам несколько дней «на сборы» и выставил всех на улицу.

По словам сотрудников Объединения белорусских студентов, выступившего в защиту оставшихся без крыши над головой ребят, обращаться с претензиями к самому руководству университета – бессмысленное и чреватое проблемами занятие. Тем студентам, кто осмелился выразить свое недовольство, было ясно сказано, что, «если когда-нибудь (!) и появится общежитие, то они получат комнату в самую последнюю очередь».

Правда, нескольким студентам «сердобольные» руководители «сахаровки» сделали исключение и поселили их в самом здании университета. Как им там комфортно, можно только представить.

Самая высокая стипендия у студента сегодня – 10 долларов, снять же комнату, к примеру, в Уручье можно за 25-35 долларов. «Сахаровцы» вынуждены снимать квартиры на окраинах Минска на 5-6 человек. ■

Міліцыянты змяняюць колер

Аляксандра УСЦІНОВІЧ

Напэўна, шмат хто ўжо заўважыў, што міліцыянты ў Беларусі апранаюцца зусім па-рознаму, на любы густ – тут і цёмна-шэрыя строі, і шэра-плямістыя камбінезоны, і зялёная форма з шэрым адценнем... Карацей, уся гама колераў з акцэнтам на шэры. Такая рознакалёровасць часам можа прывесці да блытаніны, падумалася нам. Болей за тое, пры жаданні такая блытаніна можа быць выкарыстанай і зламыснікамі – а гэта ўжо сур'ёзна.

Каб вырашыць усе гэтыя загадкі «рознакалёровых людзей у форме», мы звярнуліся да намесніка начальніка ўпраўлення тылавога забеспячэння МУС Аляксандра Ганчарова. Ён патлумачыў нам, што ідзе «паступовая рэформа», і ў сувязі з гэтым было вырашана выкарыстоўваць старую савецкую форму, якая мае больш практычны колер і мацнейшую тканіну. Той міліцыянт, які данасіў на сённяшні дзень сваю цяперашнюю форму, павінен улезці ў старую, якая дагэтуль старанна захоўвалася на складзе.

Але калі судзіць па тварах «зноўпераапранутых», формавая рэформа вялікага захаплення ў іх не выклікае. Ды і нам не вельмі прыемна было глядзець на міліцыянта ў бруднай куртцы з савецкімі пагонамі, які днямі стаяў на цэнтральным праспекце Мінска. ■

Дарагі прадукт

Дзмітрый УЛАСАЎ

6 кастрычніка ў Беларусі зноў выраслі цэны на белую гарэлку. Гарэлка ў «вінтавых» бутэльках падаражэла на 4%, у звычайных — на 6%. Цяпер у розничным продажу паўлітровая «вінтавая» бутэлька гарэлкі «Крышталь-100» каштуе 1.413 рублёў (раней — 1.361), «Крышталь-люкс» і «Белая Русь» — 1.459 (1.405).

Паводле звестак БелаПАН, падаражэнне гарэлкі звязанае з 5%-м павелічэннем ставак акцызаў на алкагольную прадукцыю з 1 кастрычніка.

Цяперашняе павышэнне цэнаў на гарэлку стала дзевятым сёлета. Папярэднія адбываліся 21 студзеня (на 30%), 10 лютага (на 20%), 18 сакавіка (на 15%), 21 красавіка, 23 чэрвеня, 8 ліпеня, 3 жніўня і 1 верасня (на 5%). З пачатку года кошт гарэлкі вырас у 2,4 раза, тады як спажывецкія цэны ў цэлым — у 1,8 раза. ■

Беларуская валюта – самая танная

БелаПАН

Беларусь працягвае займаць першае месца сярод краінаў былога СССР па ступені абясцэньвання нацыянальнай валюты да долара ЗША. Такі вынік атрыманы падчас праведзенага БелаПАН параўнальнага аналізу афіцыйных курсаў нацыянальных валютаў гэтых дзяржаваў да долара ЗША, без уліку дэнамінацыі, якая ажыццяўлялася пры іх уводзенні або ўжо ў перыяд абароту.

Па стане на 4 кастрычніка ў пяцёрку краінаў з валютай, якая найбольш абясцэнілася, увайшлі Беларусь — 10.400.000 рублёў за 1 долар ЗША, Туркменістан — 2.600.000, Грузія — 1.960.000, Украіна — 544.000 і Узбекістан — 229.210. Далей ідуць Таджыкістан — 205.000, Арменія — 107.360, Казахстан — 71.325, Азербайджан — 45.400, Расія — 27.760, Малдова — 12.233 і Кыргызстан — 9.600. Завяршаюць спіс краіны Балтыі: Літва — 400, Эстонія — 177,2 і Латвія — 122,3 рубля за долар ЗША. ■

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

Ганс-Георг Вік выдаў тайну

Заканчэнне, пачатак на стар.1

Для яе гэта тэрыторыя, па якой праходзіць труба, і ёй патрэбная мірнае існаванне гэтай трубы. Значыць, безканфліктнае існаванне на гэтай тэрыторыі. I ўсё іншае іх не цікавіць».

«Вы забываеце, што перш чым сп. Вік прыехаў у Беларусь кіраўніком місіі АБСЕ, ён некалькі гадоў быў амбасадарам Германіі ў Расіі. I ён ужо сёння ўвесь цалкам паглынуты ў гэтыя інтарэсы. Уся Еўропа, усё на свеце ўспрымаецца ім праз кантакты і канфлікты і праблемы гэтых дзвюх краінаў. Тое, што Беларусь там не начавала – гэта дакладна».

Мы далёкія ад таго, каб вінаваціць сп. Віка за клопат дзеля інтарэсаў Германіі, — гэта яго права як нямецкага грамадзяніна і чалавека, які ўсё сваё жыццё прысвяціў служэнню Германіі, але запрошаны ён быў на канферэнцыю як афіцыйны прадстаўнік АБСЕ, таму ўсе яго словы і дзеянні звязваюцца з гэтай арганізацыяй.

Нам цікава, якімі дакументамі АБСЕ рэгламентуецца, што: «АБСЕ цягам апошніх шасці гадоў вяла палітыку далучэння Беларусі да Расіі, якая ўступіла на шлях дэмакратызацыі, каб такім чынам дэмакратызаваць Беларусь».

АБСЕ, як сказана ў яе статутных дакументах, – Арганізацыя па бяспецы і супрацоўніцтве ў Еўропе – рэгіянальная арганізацыя па бяспецы, у якую ўваходзяць 55 дзяржаваў Еўропы(у тым ліку – Беларусь), Цэнтральнай Азіі і Паўночнай Амерыкі. АБСЕ была створаная як асноўны інструмент для папярэджання і прадухілення канфліктаў, урэгулявання крызісаў і рэабілітацыі пасля іх згодна з VIII артыкулам Хартыі ААН.

Падыход АБСЕ да бяспекі – усебаковы і агульны. Ён ахоплівае шырокае кола пытанняў, такіх, як кантроль за ўзброенымі сіламі, прафілактычная дыпламатыя, правы чалавека, назіранне за выбарамі, эканамічная і экалагічная бяспека.

Усе ўдзельнікі АБСЕ маюць роўны статус і рашэнні будуюцца на кансенсусе.

Значыць «кансенсус» быў дасягнуты і апошнія шэсць гадоў палітыку далучэння Беларусі да Расіі Лукашэнка вёў у згодзе з АБСЕ?

З другога боку, цікава пачуць адказ на пытанне: чаму еўрапейскі чыноўнік так клапоціцца за інтарэсы Германіі? ■

Права на агітацыю

Юрась ВЯЧКА

Першы сакратар ЦК Партыі камуністаў Беларускай Сяргей Калякін спрабуе прыцягнуць да крымінальнай адказнасці нядаўна прызначанага рэктарам Беларускай дзяржаўнай політэхнічнай акадэміі (БДПА) Б.Хрусталёва. Лідэр камуністаў убачыў у дзеяннях рэктара парушэнне сваіх правоў як кандыдата ў дэпутаты палаты прадстаўнікоў па Коласаўскай выбарчай акрузе №105 Мінска.

5 кастрычніка, як сцвярджае С.Калякін, па прамым загадзе Б.Хрусталёва ва ўсіх карпусах БДПА былі сарваныя агітацыйныя плакаты кандыдата. Больш за тое, кіраўніцтва акадэміі спрабавала сарваць сустрэчу Сяргея Калякіна са студэнтамі, якая, нягледзячы на чынімыя перашкоды, усё ж прайшла 5 кастрычніка ў БДПА. У заяве пракурору Савецкага раёна Мінска кіраўнік ПКБ сцвярджае, што рэктар акадэміі Б.Хрусталёў парушыў ягонае права на свабодную перадвыбарчую агітацыю, за што павінен несці крымінальную адказнасць. Паводле 130-га артыкула Крымінальнага кодэкса, «перашкода свабоднаму ажыццяўленню грамадзянінам Беларусі весці перадвыбарчую агітацыю караецца пазбаўленнем волі тэрмінам да двух гадоў ці папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам». ■

ЗША не прызнаюць палату №2

Юрась ХМЯЛЬНІЦКІ

6 кастрычніка ў беларускія мас-медыя дасланы прэс-рэліз Дзяржаўнага дэпартамента ЗША, у якім кіраўніцтва краіны заявіла, што не накіруе наглядальнікаў у Беларусь на парламенцкія выбары 15 кастрычніка. Афіцыйны Вашынгтон «не прызнае вынікі гэтых выбараў, якія не з'яўляюцца дэмакратычнымі», — гаворыцца ў дакуменце.

Намеснік Дзяржаўнага сакратара Злучаных Штатаў Строуб Тэлбат тыдзень таму меў гутарку з экс-міністрам замежных справаў Беларусі Андрэем Саннікавым, пад час якой абодва палітыкі прыйшлі да высновы, што «існуе мала надзеяў, што гэтыя выбары будуць сапраўды свабоднымі, сумленнымі і празрыстымі». Робячы гэтую выснову, яны зыходзілі з таго, што «беларускія ўлады не дасягнулі прагрэсу ў выкананні ўмоваў міжнароднай супольнасці, неабходных для арганізацыі назірання за выбарамі».

Пра адсутнасць умоваў для дэмакратычных выбараў ужо неаднаразова заяўлялі як Дзяржсакратар ЗША Мадлен Олбрайт, так і прадстаўнікі Злучаных Штатаў у еўрапейскіх структурах. ■

Фота Т.Шульгіна

СПБ далучыўся да байкоту

Рыгор БУЯН

Свабодны прафсаюз Беларускі (СПБ) напрыканцы мінулага тыдня аб'явіў пра намер байкатаваць выбары ў палату прадстаўнікоў. На сустрэчы з журналістамі лідэр СПБ Генадзь Быкаў патлумачыў гэтае рашэнне дзвюма прычынамі.

Перш за ўсё, Г.Быкаў паведаміў пра немагчымасць прамога ўдзелу сябраў прафсаюза ў выбарах шляхам вылучэння кандыдатаў, бо многія суполкі, асабліва на прадпрыемствах, не маюць юрыдычных адрасоў – адміністрацыя прадпрыемстваў папросту іх не дае. СПБ неаднаразова звяртаў увагу ўладаў на парушэнні заканадаўства з іхняга боку, але, як кажуць, воз і цяпер там.

Па-другое, улады па-ранейшаму груба ўмешваюцца ва ўнутраную дзейнасць прафсаюза, парушаючы ягоныя правы. Таму яшчэ 3 кастрычніка прэзідыум СПБ узяў курс на актыўны байкот выбараў і рэкамендаваў сваім сябрам «прыняць актыўны ўдзел у кантролі за выбарамі, звярнуцца да палітычных партыяў і незалежных кандыдатаў з заклікам таксама адмовіцца ад удзелу ў выбарах і засяродзіць намаганні на падрыхтоўцы да прэзідэнцкіх выбараў 2001-га года». ■

Вслед за Белградом радуются в Минске

Роман ЯКОВЛЕВСКИЙ

Те, кто полагают, что события в Белграде вызвали растерянность у официального Минска, ошиблись. Оказывается, Европа меняет свое отношение не только к новому руководству Югославии, но и к прежнему в Беларуси. Это вытекает из заявления Ермошиной.

Обычно по пятницам руководитель Беларуси принимает важные кадровые и другие судьбоносные, порою сенсационные решения. На этот раз, за неделю до парламентских выборов, сенсацию по телевизору выдала председатель Центризбиркома мадам Ермошина. Оказывается, по ее словам, вопреки всем рекомендациям, европейские структуры все-таки решили направить на выборы полноценных международных наблюдателей. В качестве подтверждения она показала телезрителям какое-то письмо посла Вика, в котором он просит Центризбирком аккредитовать на выборы наблюдателей европейской парламентской Тройки — председателя Парламентской ассамблеи ОБСЕ Адриана Северина, от Парламентской ассамблеи Совета Европы господина Берендта и от Европарламента господина Виерсма. Председатель ЦИК с нескрываемой радостью отметила, что всего в письме Вика указано аж 16 персон, которые прибудут в качестве международных наблюдателей. Помимо уже работающих в Беларуси так называемых технических экспертов. Стоит напомнить, что на последней Венской технической конференции было фактически принято консолидированное решение европейцев не направлять на парламентские выборы в Беларусь международных наблюдателей. С отдельным, более жестким заявлением по этому поводу тогда выступил представитель США. О каких-то новых подходах парламентариев ОБСЕ, Совета Европы и Европарламента, которые могли бы обрадовать правящий режим в Беларуси, никто до последнего времени не говорил. Кроме мадам Ермошиной, которой в очередной раз, видимо, придется безрадостно объясняться с зарубежными гостями Центризбиркома. Говорят, что данное заявление чиновницы было сделано с подачи заезжих политтехнологов, которые оккупировали местное телевидение и радио.

Заявление председателя ЦИК о западных международных наблюдателях аккурат совпало с известием о том, что 12 октября в Минск прибудут господа Северин, Берендт и Виерсма. Именно их принято называть европейской парламентской Тройкой. Это не первый приезд в Минск этих трех высокопоставленных чиновников. И, как правило, их сопровождает группа технических работников. Есть основания предполагать, что все вместе они и составляют группу в 16 персон. Любопытно, будет ли обнародован сам текст показанного по телевизору письма Вика. Зато почти нет оснований утверждать, что Тройку примет А. Лукашенко. До сих пор для них глава государства был занят. По некоторым сведениям, в день очередного приезда Тройки, любимый руководитель должен выступить перед своими депутатами в Овальном зале, где некогда заседал Верховный Совет. Предстоит массовое напутствие и бесплатная реклама наиболее отличившихся заседателей на предстоящие 15 октября выборы. Конечно, за ними будут наблюдать. Но столь важных для легитимизации режима международных наблюдателей из европейских структур, как надеются противники А.Лукашенко, все же не будет. Поэтому, после веселых событий в Белграде, официальному Минску все труднее будет сохранять самообладание при усиливающейся вокруг него игре. ■

Золата і валюта Нацбанка

Аляксей АРЭШКА

На стану на 29 верасня чыстыя замежныя актывы Нацыянальнага банка і ўрада Беларусі складалі 107 мільёнаў долараў ЗША. Такія звесткі абнародаваў 2 кастрычніка на сустрэчы з журналістамі старшыня праўлення Нацбанка Пётр Пракаповіч. Ён зазначыў, што цяперашні памер чыстых замежных актываў амаль у два разы большы ў параўнанні з пачаткам года: на 1 студзеня 2000 года аб'ём валютных рэзерваў Нацбанка складаў крыху больш за 50 мільёнаў долараў ЗША.

Галоўны банкір таксама паведаміў пра аб'ёмы беларускіх рублёў, якія зараз знаходзяцца на рынку нерэзідэнтаў. Як вядома, менавіта значныя аб'ёмы беларускіх рублёў на рахунках нерэзідэнтаў напачатку 1998 года і недахоп валютных рэзерваў у Нацбанка прывялі той вясною да абвалу курсу беларускай нацыянальнай валюты. Па словах Пракаповіча, на 1 кастрычніка гэтага года на рахунках банкаў Расіі і краінаў Балтыі знаходзіцца 1 мільярд 700 мільёнаў беларускіх рублёў. Аднак галоўны банкір Беларусі лічыць гэтую лічбу бяспечнай. «Калі яны нам заўтра іх прад'явяць, мы за 1 мільён 600 тысяч долараў іх купім, і там не застанецца ніводнага рубля», — падкрэсліў Пракаповіч.

БелаПАН

«Белпошта» працуе са стратамі

Алена ЛАБАНАВА

Учора, 9 кастрычніка, традыцыйна адзначаўся Міжнародны дзень пошты. З гэтай нагоды міністр сувязі Мікалай Крукоўскі склікаў прэс-канферэнцыю, на якой распавёў пра справы дзяржаўнага манапаліста ў гэтай галіне паслугаў «Белпошты».

Пахваліцца асабліва няма чым. Напрыклад, са 116 структурных падраздзяленняў «Белпошты» 44 – стратныя, а колькасць лістоў, якія штогод перасылаюцца поштай, паменшылася за апошнія дзесяцігоддзе амаль утрая: у 1990 годзе – было 302 мільёны, у 1999 годзе — 120 мільёнаў, а ў першай палове 2000 года — 61 мільён. Паштовы тарыф пастаянна падвышаецца наўздагон інфляцыі, але нават на сённяшні дзень паслугі паштаровў акупляюцца толькі на 87%.

Дастаўка дзяржаўных выданняў «Белпошце» таксама нявыгадная і апраўдваецца толькі на 60%, бо дадзены тарыф адмыслова кантралюецца Камітэтам па цэнах пры міністэрстве эканомікі і Дзяржкамдрукам. Ліквідаваць гэтую стратнасць дапамагае незалежная прэса, якая за тую ж паслугу дастаўкі мусіць плаціць напоўную.

Разам з тым, каб неяк зарабіць, у аддзяленнях сувязі, якіх па краіне налічваецца амаль 4 тысячы, ладзяць самы разнастайны шырпатрэбавы гандаль прамысловымі таварамі. Але самай значнай грашовай крыніцай у падпарадкаванні міністэрства сувязі застаецца інтэрнэт. У нас гэта пры занадта кепскай якасці па-ранейшаму даволі дарагое задавальненне.

Але, як запэўніў міністр сувязі, кошты на інтэрнэт будуць зніжацца, а для паляпшэння якасці працы ў ім у наступным годзе плануецца пашырыць зыходны канал сувязі прыкладна ў 3 разы. Што датычыцца дзяржаўнай манаполіі на знешні шлюз інтэрнэта, то яна захавацца, прынамсі, да сакавіка 2003 года. Пакуль, а менавіта да згаданага часу, гэта трэба зрабіць, па словах Мікалая Крукоўскага, «Белтэлекам» не верне крэдыт, узяты ў 1994 годзе на абнаўленне канала сувязі. ■

Барацьба без правілаў

Рыгор БУЯН

У былога намесніка кіраўніка прэзідэнцкай адміністрацыі Івана Пашкевіча, які балатуецца ў палату прадстаўнікоў па Столінскай выбарчай акрузе №16, адным канкурэнтам стала меней. Акруговая камісія 3 кастрычніка адмяніла рэгістрацыю аднаго з асноўных канкурэнтаў былога чыноўніка – заснавальніка незалежнай газеты «Вечерний Столин» Аляксандра Ігнацюка. Гэтае рашэнне пацярпелы абскардзіў наступным днём у Цэнтрвыбаркам.

Спробы адлучыць ад удзелу ў выбарчай кампаніі А.Ігнацюка распачаліся адразу пасля рэгістрацыі апошняга кандыдатам у дэпутаты. Іван Пашкевіч напісаў у акруговую камісію заяву пра тое, што ягоны супернік не ўнёс некаторыя даходы ў дэкларацыю. У выніку каласальнай працы камісіі, створанай з прадстаўнікоў шматлікіх кантрольных службаў, А.Ігнацюку «інкрымінавалі» 5 тысячаў дэнамінаваных рублёў – леташняя прэмія ад газеты «Вечерний Брест», з якою супрацоўнічае журналіст.

А.Ігнацюку паставілі ў віну і «распаўсюджванне матэрыяльных каштоўнасцяў» – так расцэнены 15-тысячны наклад «Вечернего Столина», надрукаваны 23 верасня і распаўсюджаны ў ходзе падпіснай кампаніі за квартал. У штабе Аляксандра Ігнацюка не разумеюць: чаму ніхто не ўзгадаў, што Іван Пашкевіч за ўласныя грошы аформіў падпіску на раённую газету «Навіны Палесся» для тысячы пенсіянераў і ветэранаў, а таксама падараваў калгасам і саўгасам Столінскага раёна, што І.Пашкевіч бясплатна распаўсюдзіў дзве тысячы рэкламных календарыкаў, пра якія НАША СВАБОДА ужо пісала.

Цяпер у Івана Іванавіча застануцца толькі тры канкурэнты, калі ЦВК не адменіць рашэнне Столінскай камісіі аб скасаванні рэгістрацыі А.Ігнацюка. Усе тры – асобы практычна невядомыя і для І.Пашкевіча канкурэнтамі быць не могуць. ■

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

Югаславія: дэмакратыя перамагла дыктатуру

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Развіццё падзеяў у Югаславіі прыняло мірны накірунак. Слабадан Мілошавіч вырашыў не змагацца з Ваіславам Каштуніцам і павіншаваў яго з перамогай на прэзідэнцкіх выбарах. Галоўную ролю ў ягоным рашэнні саступіць адыграла пазіцыя югаслаўскай арміі — адмова ваяваць з уласным народам. Агенцтва BBC паведаміла, што ў ноч з 5 на 6 кастрычніка вышэйшыя афіцэры арміі Югаславіі націскулі на С.Мілошавіча і прымусілі яго сустрэцца з В.Каштуніцам, каб прызнаць сваю паразу.

У суботу на сумесным пасяджэнні дзвюх палатаў Скупшчыны Ваіслаў Каштуніца прынёс прысягу прэзідэнта Саюзнай рэспублікі Югаславія, скончыўшы 13-гадовую эпоху праўлення С.Мілошавіча. «Абавязваюся паважаць і рэалізоўваць палажэнні Канстытуцыі і законаў, абараняць суверэнітэт, незалежнасць і тэрытарыяльную цэласнасць, гарантаваць свабоду і правы чалавека і грамадзянаў, сумленна і адказна рэалізоўваць правы і абавязкі Саюзнай рэспублікі Югаславія», — такі тэкст прысягі зачытаў новы прэзідэнт. На цырымоніі прысутнічалі шматлікія госці, дыпламаты, палітыкі і патрыярх Сербскай праваслаўнай царквы, якая ад пачатку падтрымлівала В.Каштуніцу.

Прэзідэнт адзначыў, што для Югаславіі пачынаецца новая эра, і яна «з годнасцю вяртаецца ў міжнародную супольнасць, у сям'ю блізкіх дэмакратычных народаў». Сярод першапачатковых задачаў былі названыя нармалізацыя стасункаў паміж Сербіяй і Чарнагорыяй — дзвюма рэспублікамі, што ўтвараюць Югаславію, вырашэнне праблемы Косава, вяртанне паўнапраўнага сяброўства Югаславіі ў міжнароднай супольнасці.

Першым рашэннем новага прэзідэнта адразу пасля інаўгурацыі стала зняцце эканамічнай блакады з Чарнагорыі, якая была ўведзеная ўрадам С.Мілошавіча два гады таму.

Практычна ўсе краіны павіталі мірную змену ўлады ў Югаславіі. Толькі Аляксандр Лукашэнка ў пятніцу назваў «абсурдам» тое, што Ваіслаў Каштуніца «абвясціў сам сябе прэзідэнтам Югаславіі». Як сведчыць агенцтва БелТА, А.Лукашэнка заявіў: «Чалавек ад апазіцыі не можа на законных падставах абвяшчаць сябе прэзідэнтам краіны». І дадаў, што, на ягоную думку, цывілізаваны народ не стане выганяць кіраўніка сваёй дзяржавы. Відаць, прымярыў на сябе лёс югаслаўскага кіраўніка.

Захад вырашыў, што адхіленне С.Мілошавіча ад улады вартае кампенсацыі. Учора падчас сустрэчы ў Люксембургу міністраў замежных справаў краінаў-чальцоў Еўрасаюза разглядалася рашэнне аб зняцці з Югаславіі эканамічных санкцыяў, накладзеных некалькі гадоў таму. Было адменена эмбарга на імпарт нафты ў Югаславію, а таксама адноўленыя міжнародныя авіярэйсы ў Бялград і з Бялграда.

Надзвычай мірны пераход улады ў Югаславіі выклікаў пэўную эйфарыю сярод жыхароў краіны. Аднак гэта не вырашыла шматлікіх эканамічных праблемаў.

Дарадца новага прэзідэнта Югаславіі Младжан Дынкіч паведаміў, што новы ўрад краіны будзе прасіць у міжнародных фінансавых арганізацыяў дапамогу ў памеры 7 мільярдаў долараў на аднаўленне эканомікі Югаславіі, у тым ліку – 1 мільярд на стабілізацыю нацыянальнай валюты і скарачэнне дэфіцыту бюджэту. На працягу наступных пяці гадоў спатрэбіцца яшчэ каля 6 мільярдаў USD на рэфармаванне падатковай сістэмы, увядзенне нацыянальнай валюты, курс якой вызначаўся б на падставе курсаў замежных валютаў, а таксама на ўвядзенне бівалютнай грашовай сістэмы.

Напярэдадні Люксембургскага саміта міністр замежных справаў Германіі Ёшка Фішар заявіў пра адмысловую праграму дапамогі Югаславіі з боку Еўрасаюза. Па словах Ё.Фішара, памеры гэтай дапамогі будуць «даволі істотнымі», паведаміла радыёстанцыя «Нямецкая хваля». Называлася лічба ад 500 мільёнаў да 1 мільярда нямецкіх марак (220 і 440 мільёнаў долараў адпаведна).

Няпэўным застаецца лёс Слабадана Мілошавіча. У сваім выступленні па бялградскім тэлебачанні ён паведаміў, што збіраецца і далей займацца палітыкай – за ім засталася пасада лідэра Сацыялістычнай партыі Югаславіі. С.Мілошавіч таксама выказаў спадзяванне ўдзельнічаць у наступных выбарах і перамагчы.

Выехаць за мяжу ў яго наўрад ці атрымаецца – у суседніх краінах яго па-ранейшаму расшукваюць як ваеннага злачынца, вінаватага ў развязванні вайны і смерці соцень мірных грамадзянаў. Тэлекампанія *CNN* са спасылкай на крыніцы ў амерыканскай разведцы паведаміла, што разведслужбы ЗША пры дапамозе касмічных апаратаў і іншых сродкаў пільна сочаць за тым, каб Слабадан Мілошавіч не ўцёк з Югаславіі.

Ваіслаў Каштуніца паабяцаў, што не будзе пераследаваць С.Мілошавіча і ўсю ягоную сям'ю, а таксама «зробіць усё магчымае, каб яго не пераследавалі спецслужбы іншых краінаў». Так што на тэрыторыі роднай краіны былы дыктатар зможа пачуваць сябе ў пэўнай бяспецы — зрэшты, да таго часу, пакуль не стане на шляху новай улады. І, дарэчы, узнагароду ў памеры да 5 мільёнаў долараў, абвяшчаную за спрыянне ў дастаўцы С.Мілошавіча ў Гаагскі Міжнародны вайсковы трыбунал па былой Югаславіі, ніхто не адмяняў.

Тым часам, сын былога прэзідэнта Марка Мілошавіч палічыў за лепшае пакінуць Югаславію і разам з сям'ёй вылецеў у суботу ў Маскву, да дзядзькі Барыслава, які пакуль працуе там амбасадарам. Малодшы Мілошавіч валодае ў Югаславіі сапраўднай бізнес-імперыяй – фешэнебельнай парфумернай крамай у Бялградзе і забаўляльным комплексам на радзіме бацькі – у горадзе Пазарэвац. М.Мілошавіч быў надзелены бязмежнымі паўнамоцтвамі, і гэта зрабіла яго адным з найгалоўных ворагаў сербаў.

Перад Ваіславам Каштуніцам засталася яшчэ адна вельмі істотная праблема – праблема Чарнагорыі. Як вядома, сам ён быў абраны прэзідэнтам Саюзнай рэспублікі Югаславія, у якую ўваходзяць Сербія і Чарнагорыя. Аднак гэтая маленькая рэспубліка дамагаецца незалежнасці ад Югаславіі. Яе прэзідэнт Міла Джуканавіч абвясціў, што не прызнае Ваіслава Каштуніцу прэзідэнтам Югаславіі – але толькі лідэрам дэмакратычнай Сербіі.

М.Джуканавіч заявіў, што цяпер для Чарнагорыі час падумаць пра ўласную незалежнасць. Ён прапанаваў два варыянты вызначэння статусу Чарнагорскай Рэспублікі: або асаблівы статус і раўнапраўная аснова, або поўная незалежнасць Чарнагорыі.

У той жа час Ваіслаў Каштуніца заяўляе, што асноўным прыярытэтам для яго застаецца тэрытарыяльная цэласнасць Югаслаўскай федэрацыі, а гэта значыць – Чарнагорыя мусіць застацца ў складзе Югаславіі, а край Косава мусіць зноў стаць сербскім. ■

Польшча выбрала прэзідэнта

Мечыслаў МАЗОВЯК

У мінулую нядзелю ў Польшчы прайшлі выбары. 29 мільёнаў палякаў выбіралі прэзідэнта. Паводле папярэдніх дадзеных, яшчэ ў першым туры з вялікім адрывам ад канкурэнтаў перамог цяперашні кіраўнік краіны сацыял-дэмакрат Аляксандр Квасьнеўскі. Ён набраў 55% галасоў выбаршчыкаў.

Першыя віншаванні Аляксандр Квасьнеўскі атрымаў ад жонкі Іяланты

На другім месцы – беспартыйны бізнесмен Анджэй Аляхоўскі, за яго аддалі свае галасы 18% выбаршчыкаў. Кандыдат ад правых – лідэр аб'яднання *Solidarnosc* Мар'ян Кшаклеўскі атрымаў каля 14% галасоў. Астатнія 10 кандыдатаў сабралі менш за 10% галасоў. Былога прэзідэнта Польшчы Леха Валенсу падтрымалі 0,9% палякаў – тады як пяць гадоў таму ён набраў усяго на 10.000 галасоў менш за А.Квасьнеўскага.

У сваіх перадвыбарчых выступленнях Аляксандр Квасьнеўскі асабліва падкрэсліваў, што Польшча вартая стаць чальцом Еўрасаюза і што ён асабіста зробіць усё магчымае для гэтага.

Правыя абвінавачвалі прэзідэнта ў здзеках над Папам Рымскім Янам Паўлам II, а таксама ў злоўжыванні алкагольнымі напоямі падчас замежных візітаў. Тым не менш, за апошні тыдзень ягоны рэйтынг толькі ўзняўся.

Інстытут прэзідэнцтва ўведзены ў Польшчы ў 1989 годзе. Прэзідэнт Рэспублікі Польшча з'яўляецца кіраўніком дзяржавы, вярхоўным галоўнакамандуючым, найвышэйшым прадстаўніком краіны на міжнароднай арэне. У паўнамоцтвы прэзідэнта ўваходзіць прызначэнне тэрміну выбараў у Сейм і Сенат, прызначэнне прэм'ер-міністра, старшыні Вярхоўнага суда, начальніка Генеральнага штаба Войска Польскага, ён мае права абвяшчаць надзвычайнае становішча ў краіне. Прэзідэнт абіраецца на падставе ўсеагульнага роўнага і прамога выбарчага права шляхам тайнага галасавання тэрмінам на пяць гадоў. Адна і тая ж асоба можа быць прэзідэнтам не больш за два тэрміны запар.

Першым прэзідэнтам Польшчы быў старшыня Дзяржаўнага савета Польскай народнай рэспублікі Войцэх Ярузэльскі, у 1990 годзе яго змяніў Лех Валенса. З 1995 года Польшчай кіруе Аляксандр Квасьнеўскі.

Цікава, што кожны кандыдат у прэзідэнты разам з іншымі дакументамі мусіць прадставіць у Дзяржаўную выбарчую камісію гэтак званую «люстрацыйную заяву», якая потым перадаецца ў Люстрацыйны суд у Варшаве для праверкі – ці не супрацоўнічаў прэтэндэнт на высокую пасаду з органамі дзяржаўнай бяспекі камуністычнага рэжыму. Закон пра люстрацыю вышэйшай наменклатуры, прыняты ў жніўні 1997 года, прадугледжвае адхіленне на 10 гадоў ад палітычнай дзейнасці і дзяржаўнай службы тых, хто схаваў сваё супрацоўніцтва з спецслужбамі. Адзін з кандыдатаў – Анджэй Аляхоўскі – шчыра прызнаўся, што ў 70-я гады працаваў на эканамічную выведку. У дачыненні да Аляксандра Квасьнеўскага і Леха Валенсы былі ўзбуджаныя справы па падазрэнні, што яны таксама патаемна супрацоўнічалі з дзяржбяспекай, аднак цяпер гэтыя падазрэнні зняты.

Афіцыйныя вынікі выбараў стануць вядомыя сёння. ■

...А Літва – парламент

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Літва ў нядзелю абірала парламент. На 141 месца ў Сейме прэтэндавалі 1.500 кандыдатаў. Больш за ўсё галасоў набралі літоўскія левыя. Сацыял-дэмакратычная кааліцыя на чале з былым прэзідэнтам Альгірдасам Бразаўскасам набрала, паводле папярэдніх вынікаў, 33% галасоў.

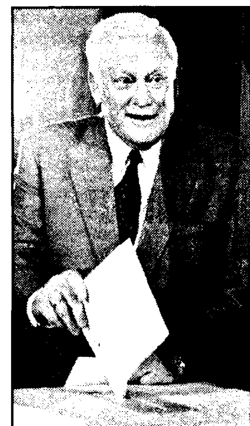

Альгірдас Бразаўскас на выбарчым участку

За імі – левацэнтрысцкі «Новы саюз» са скандальна вядомым адвакатам Артурасам Паўлаўскасам (21%), правацэнтрысцкі «Ліберальны саюз» (11% галасоў) і Сялянская партыя (10%). Кансерватары, якія цяпер кіруюць краінай, здолелі атрымаць толькі 7% галасоў.

Перамога левых сілаў відавочная, аднак ніводная партыя не будзе мець дастатковай колькасці галасоў у Сейме, каб сфармаваць свой урад. Таму новы ўрад будзе кааліцыйным, а кааліцыя гэтая будзе ўтварацца ў ходзе доўгіх перамоваў.

Паводле існуючага заканадаўства, у Літве выбары праходзяць па прапарцыйна-мажарытарнай сістэме – 70 дэпутатаў абіраюцца па партыйных спісах, а 71 дэпутат – у аднамандатных акругах. Гэта ўжо трэцця парламенцкія выбары ў Літве за 10 гадоў незалежнасці. Цікава, што кожны раз адбывалася змена левых на правых, а правых на левых, адак пры гэтым на шляху развіцця Літвы не адбывалася істотных змяненняў.

Усяго ў выбарах узялі ўдзел 55% выбаршчыкаў. ■

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

Якія мы — такія і яны

Канстанцін СКУРАТОВІЧ

Нашы сацыёлагі вельмі любяць разважаць аб тым, што сённяшнія ўлады абраныя грамадскімі аўтсайдэрамі, інакш кажучы, «саўкамі». Да іх адносяць пенсіянераў, ветэранаў, калгаснікаў і ўвогуле вяскоўцаў.

Але гэтыя высновы небездакорныя. Бо, прыкладам, Лукашэнка зрываў апладысменты за свае досыць дзіўныя прамовы ў розных аўдыторыях — і на з'ездзе настаўнікаў, і на сходзе вучоных Акадэміі навук, і на дажынках.

Таму што якія мы самі, такая і наша ўлада. І ўсё іншае, што ёсць у грамадстве, такое ж, як і мы. Вось вам больш сціплы і зразумелы доказ. Калі вам патрэбна нешта купіць у мясных радах на Камароўцы, то ад прапановаў і ветлівасці гандляроў галава кругам ідзе. А вось іншая знаёмая сітуацыя. У краме «выкінулі» свініну. Адразу ж жанчынкі выстройваюцца ў чаргу, праз якую не прабіцца. А гандляркі шалеюць літаральна на вачах: вас многа, а я адна.

Вось і ўладу абралі на такіх жа падставах. Маўляў, мы ўсе станем у чаргу, а яна надзеліць кожнага кавалкам па справядлівасці ды «па чыне». Акадэміку адно, інжынеру нешта іншае, міліцыянту лепшае з астаткаў і г. д. Таму ўлада і фанабэрыцца: вас многа, а я адна.

Некалі мой добры знаёмы, калгасны брыгадзір, на свой розум за фермай на ладным дыі неўрадлівым лабяку пасадзіў лес. А селяніну, зразумела, у гаспадарцы і жэрдка патрэбная, і дроўцы. Але на краме брыгадзір павесіў папярэджанне: лес належыць да лясніцтва, і той, хто будзе злоўлены з сякерай, сплаціць вялізны штраф ці нават у турму пойдзе. І хоць гэта была адна толькі ягоная думка, лясок за трыццаць гадоў вырас і падняўся без бачнага ўрону. З падачы таго ж брыгадзіра з дробнымі раскрадальнікамі калгаснай уласнасці адпаведна змагаўся ўчастковы. Маючы дакладную інфармацыю пра тое, што нейкі там п'янюга павалок мяшок бульбы да шынкаркі ў суседнюю вёску, ён на сваім «казле» нялятаў на небараку ў момант здзелкі. Забіраў сабе самагонку, выліваў брагу, а небараку гнаў перад сабой з мяшком бульбы да самых буртоў. Прычым выходзіў з машыны і біў пад зад хромавым ботам. І што? Людзі дзякавалі, што справу не завёў.

Таму і крымінальнікі ў нас такія ж, як і мы самі, як і нашы праваахоўнікі. А кажу я ўсё гэта з той нагоды, каб не забыцца, хто мы і ў якой краіне жывём. Бо многія лічаць Беларусь краінай благадатнай адносна крымінальнай бяспекі грамадзянаў. Аб гэтым, прынамсі, казаў і Лукашэнка дэпутатам свайго з'езда саветаў дэпутатаў. Маўляў, не страляюць, можна жыць спакойна і зарабляць. Але ж параўноўваць у адносінах крымінальнасці, скажам, Расію і Беларусь, Маскву і Мінск некарэктна. Нават у савецкія часы існавала істотная розніца паміж стылем і тэмпамі жыцця ў мегаполісе Масквы і правінцыйным па сутнасці Мінску. Ніякіх заслугаў Лукашэнкі ў гэтым няма.

Далей, ён сцвярджае, што ўтрымаў краіну ад крыміналізацыі, таму што ўзяў пад кантроль перадзел уласнасці. Але гэта таксама не так. Бо гэты перадзел існуе столькі ж, сколькі існуе чалавецтва. А бедныя б'юцца за апошняе з не меншым пылам, чым алігархі, якія дзеляць мільярд. Дык вось, як сведчыць статыстыка, колькасць толькі зарэгістраваных рабаўніцтваў і разбояў павялічылася за восем месяцаў гэтага года на 4,5 і 12,4 працэнты (3,4 і 1,01 тыс. выпадкаў адпаведна). А колькі выпадкаў не зарэгістравана.

Крымінальнасць мае сацыяльную прыроду, і крымінальнікі ў нас такія, якімі і павінны быць. У асноўным бедныя. Таму цана чалавечага жыцця змяншаецца, а маёмасці — расце. Могуць зарэзаць і за кальцо на пальцы, і за драбязу ў кішэні. Калі не хапае грошай на дозу. А гэта ўжо атрыбут новага сацыяльнага асяроддзя, якое плённа стварэлі ўлады. Возьмем, прыкладам, такую статыстыку. Каля 20 тысяч «схопленых» крымінальнікаў нідзе не працуюць і не вучацца. І гэта пры тым, што афіцыйна ў краіне менеж за 100 тысяч беспрацоўных. Калі гэта так, то атрымоўваецца, што кожны пяты з іх на крымінальны промысел выходзіць, як на працу. А з другога боку, што рабіць афіцыйнаму беспрацоўнаму, калі ў жніўні дапамога па беспрацоўі зменшылася з 6 да 5 працэнтаў сярэдняй зарплаты па краіне.

Не хочаш памерці ад голаду, бярыся за кісцень? ■

10 гадоў без права наведвання

Валянціна КАЗЛОВІЧ

Кіраўніцтва каталіцкай царквы ў Беларусі, напэўна, змірылася з тым, што ўлады выдварылі з Брэста ксяндза касцёла Узвіжання Святога Крыжа, польскага грамадзяніна Збігнева Кароляка. Так ацэньвае сітуацыю юрыст Ігар Кабалік, які прадстаўляе інтарэсы святара.

Кароляк, які дзесяць гадоў быў ксяндзом касцёла ў Брэсце, з'ехаў з горада ў канцы траўня, пакольві пракурор Ленінскага раёна Брэста санкцыяваў прымусовае выдварэнне Кароляка з тэрыторыі Беларусі і забарону на ўезд у рэспубліку на працягу 10 гадоў. Гэтая пастанова была вынесеная на падставе адміністрацыйных спагнанняў, накладзеных на Кароляка за «парушэнне правілаў знаходжання замежных грамадзянаў» Ленінскім РАУС Брэста.

Усе спробы Кароляка абскардзіць гэтыя спагнанні, дагэтуль беспаспяховыя. Як паведаміў БелаПАН Ігар Кабалік, суд спачатку не прымаў іскі, потым стаў патрабаваць якні самога Кароляка, нягледзячы на тое, што яму забаронены ўезд у краіну. Нарэшце суд прыняў рашэнне аб немагчымасці разглядаць справу без яўкі Кароляка. І гэта пры тым, што ксёндз прыслаў у суд ліст, у якім растлумачыў, што з-за немагчымасці прысутнічаць асабіста даручае Ігару Кабаліку быць яго паўнамоцным прадстаўніком.

На 20 кастрычніка прызначанае паседжанне суда, у якім будзе разглядацца скарга Кароляка на пастанову аб выдварэнні. Адвакат Кабалік упэўнены, што лёс гэтай скаргі будзе падобны на лёс папярэдніх. «Дзяржава і судовая сістэма робяць усё магчымае, каб не выносіць рашэнняў па абсалютна відавочнай справе. Мы ж нічога лішняга не просім — толькі каб суд пацвердзіў дзеянне на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь законаў Рэспублікі Беларусь, а не волі і жаданняў чыноўнікаў», — сказаў ён. Паводле словаў Ігара Кабаліка, кіраўніцтва каталіцкай царквы страціла цікавасць да «пытання Кароляка», а кардынал Казімір Свёнтэк змірыўся з тым, што святара выдварылі без важкіх прычынаў, і ўжо прызначыў новага настаяцеля касцёла Узвіжання Святога Крыжа ў Брэсце. ■

БелаПАН

КГБ уничтожил уникальную коноплю

Наталья РАДИНА

Вопреки законам природы южночуйская конопля высотой в 2 метра и толщиной в ствол молодого дерева выросла в 20 минутах езды от центра Минска в деревне Таборы. Этот сорт конопли представляет собой хорошее наркотическое сырье, привил его на скудной белорусской почве некий гениальный растениевод, беженец из Ферганы, подтвердив тем самым, что жизнь богаче фантазии. «Колосилась» конопля практически на виду у милиции четыре года. И только недавно, благодаря работе КГБ, против приезжего ботаника возбудили уголовное дело, а плантацию уничтожили.

Вообще конопля в Беларуси приживается очень плохо. Климат не соответствует ее потребностям в тепле. А та, которая приживается, малопригодна для изготовления марихуаны из-за недостаточного количества наркотического вещества. Потому коноплю к нам везут в основном из более солнечной Украины.

Однако конопля уроженца Ферганы Михаила С. вымахала в человеческий рост. Особенно ценные сорта, нигде не встречающиеся в Европе, скромный среднеазиатский ботаник-любитель культивировал в парнике.

Тем, как удалось бывшему шоферу выращивать в нашей нетропической Беларуси такой экзотический сорт конопли, сегодня озадачены эксперты Ботанического сада. Сам же задержанный ничего особенного в этом не видит: мол, в парнике сажал, поливал, удобрял – трудился, вот весь секрет.

С секретами или без них выращивалась эта чудо-конопля, будет разбираться суд — за один посев южночуйской конопли ферганцу грозит срок до 5 лет. В ст. 220 УК РБ этот сорт конопли прописан как особо опасный. В то время, например, как посев обыкновенной конопли влечет только административную ответственность.

Кроме ст.220, горе-ботанику, видимо, придется отвечать и за распространение марихуаны. Помимо сотни кустов конопли, сотрудники Управления КГБ по Минску и Минской области обнаружили в его доме значительное количество готовой к употреблению марихуаны на сумму около

1.000 долларов. Хозяин наркоплантации утверждает, что марихуану он выращивает исключительно для себя – больно он любит «травку» покурить. Но, подсчитав, сколько кг марихуаны дает ежегодный урожай конопли и взглянув на пышущего здоровьем ферганца, чекисты искренне засомневались в его правдивости. Тем более, их доверие серьезно пошатнул почти достроенный двухэтажный дом нигде не работающего уже 5 лет «ботаника». ■

За «самазванца» Селязнёў адкажа

Юрась ВЯЧКА

Дэпутат Вярхоўнага Савета 13-га склікання, разагнанага пасля антыканстытуцыйнага рэферэндуму 96-га года, Уладзімір Нісцюк заявіў намер судзіцца са спікерам Дзярждумы Расіі Генадзем Селязнёвым. Беларускі парламентарый намераны падаць іск у раённы суд Масквы па месцы жыхарства расійскага камуніста, як толькі стане вядомы дакладны адрас Г.Селязнёва. Уладзімір Нісцюк мяркуе запатрабаваць у якасці кампенсацыі маральнага ўрону каля 100 тысячаў долараў.

29 верасня, выступаючы на так званым з'ездзе саветаў, Генадзь Селязнёў назваў Уладзіміра Нісцюка «самазванцам», які ездзіць на сесіі Парламенцкай асамблеі АБСЕ і «лье бруд на ўласную краіну». Між тым, пасля рэферэндуму 96-га года ПА АБСЕ прызнавала і вызнае дагэтуль адзіным законным прадстаўнічым органам Беларусі разагнаны Вярхоўны Савет, а не кішэнную палату прадстаўнікоў, яго пастаянную дэлегацыю ў складзе Сямёна Шарэцкага, Анатоля Лябедзькі і Уладзіміра Нісцюка. Прычыны, з якіх «гнеў» і абразы расійскага камуніста ўпалі менавіта на У.Нісцюка, сам дэпутат называе «асабістымі». З 96-га года, у адрозненне ад сваіх калегаў, У.Нісцюк не прапусціў ніводнай сесіі ПА АБСЕ. Напружанасць у адносінах з Г.Селязнёвым бярэ пачатак з варшаўскай сесіі 97-га года, калі беларус публічна заявіў, што «Расія абсалютна незаконна і некарэктна бярэ на сябе функцыі адваката Лукашэнкі, тым самым умешваючыся ва ўнутраныя справы Беларусі». З тае пары адносіны «саюзнікаў» цяжка назваць дружалюбнымі.

Як толькі Уладзімір Нісцюк высветліць адрас свайго крыўдзіцеля, ён тут жа падасць іск у суд адпаведнага раёна Масквы. Першапачатковы памер маральнай кампенсацыі беларускі дэпутат называў 100 тысяч долараў. Хаця цяпер паўстала пытанне аб магчымым павелічэнні іску. «Слова палітыка такога ўзроўню павінна каштаваць вельмі дорага», — сказаў У.Нісцюк. Ён лічыць, што мае шанцы на перамогу. ■

«Золотой» милиционер

Наталья РАДИНА

На днях сотрудниками КГБ задержан торговец золотыми украшениями. «Ювелир», бывший сотрудник правоохранительных органов, уверяет, что конфискованные у него 1,5 кг золота были честно им заработаны за несколько лет милицейской работы.

Бойкие женщины, оккупировав подход к «Комаровке», наперебой предлагают минчанам изделия из золота сомнительного качества. Лицензии на торговлю ювелирными изделиями у них, разумеется, нет. Как и трудно найти их самих, когда незадачливые покупатели решают вернуть свои деньги.

За безлицензионную торговлю такие «дилеры» не раз попадали в «объятия» милиции, но «улов», как правило, был мелкий. При себе подпольные «ювелирши» обычно держат малую часть своих «золотых запасов» – пару колец и цепочек. Суммы штрафа, соответственно, оказываются мизерными по сравнению с ежедневным доходом золототорговцев.

Но задержание 28-летнего Валерия К. превзошло все ожидания сотрудников КГБ, проводивших инспекцию розничной торговли в районе Комаровского рынка. Бывший милиционер по какой-то причине предпочитал держать «все свое при себе» и расхаживал по «Комаровке» с карманами, буквально набитыми турецким и польским золотом. Проба на украшениях не стояла, и потому определить ценность приобретаемого товара покупатели не могли. Это не мешало К. успешно сбывать свой товар – покупателей привлекала относительная дешевизна украшений.

Задержание предприимчивого экс-милиционера происходило довольно курьезно. Валерий К. предложил сотруднику КГБ, одетому в штатское, «купить у него отличные золотые сережки для жены». Когда тот показал К. свои документы и предложил «следовать куда следует», неудачливый «дилер» схватился за фонарный столб и истошно завопил «Милиция!». Прибежавших милиционеров он попросил проверить «настоящие ли это «гэбэшники», а когда те подтвердили их «подлинность», «ювелир» облегченно вздохнул и сказал: «Ну, тогда еду!».

На этом сюрпризы не закончились. В изъятой у экс-милиционера К. записной книжке первый записанный номер телефона принадлежал... службе доверия при МВД. На вопрос «Тебе-то зачем?» он искренне ответил: «А как же? Мне же иногда фальшивые доллары «подсовывают»!» И это при том, что сам он торгует если не фальшивым, то не самого лучшего качества товаром, выдавая его за золото 995 пробы.

Откуда у безработного Валерия К. столько золота? На этот вопрос он тоже нашел ответ. По его объяснениям, в бытность работы милиционером, он часть зарплаты вкладывал не в доллары, как это делает большинство, а в золото (это ж какая у него была зарплата?). Теперь же деньги ему понадобились «для пропитания». «Питается» задержанный торговец, видимо, неплохо: кроме 1,5 кг золота у него нашли около 500 долларов выручки.

Сейчас против бывшего милиционера возбуждено уголовное дело по статье о нарушении правил о сделках с драгоценными металлами. ■

Нацыянальны дзяржаўны гуманітарны ліцэй імя Якуба Коласа абвяшчае набор вучняў 7 класа на падрыхтоўчыя курсы.

Заняткі праводзяцца па беларускай мове, літаратуры, гісторыі Беларусі, замежных мовах, матэматыцы.

Пачатак заняткаў – па меры камплектавання груп, два разы на тыдзень 16.30.

Тэлефон для даведак: 226-10-73.

Наш адрас: 220050, г.Мінск, ул.Кірава, 21.

Нацыянальны дзяржаўны гуманітарны ліцэй імя Якуба Коласа

аб'яўляе набор на курсы англійскай мовы з паглыбленым вывучэннем бізнес-лексікі для дарослых і падлеткаў 15–16 год, а таксама, сумесна з Саюзам мастакоў Беларусі, на падрыхтоўчыя курсы па малюнку для паступлення ў сярэднія спецыяльныя і вышэйшыя навучальныя ўстановы Беларусі для навучэнцаў 10–11 класаў сярэдніх школ.

Курсы па англійскай мове праводзяць вопытныя выкладчыкі, якія прайшлі стажыроўку ў Англіі і ЗША, курсы па малюнку – вядомыя мастакі Беларусі.

Заявы падаваць на адрас: 220050, г.Мінск, ул.Кірава, 21.

Кантактныя тэлефоны: 227-32-77, 226-10-73.

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

Поесть важнее, чем одеться

Сергей ШАЛАТОНИН

В Национальном пресс-центре прошла встреча с журналистами министра торговли Республики Беларусь Петра Афанасьевича Козлова. Она не была приурочена ни к чему такому и называлась просто: «О текущей работе министерства торговли Республики Беларусь».

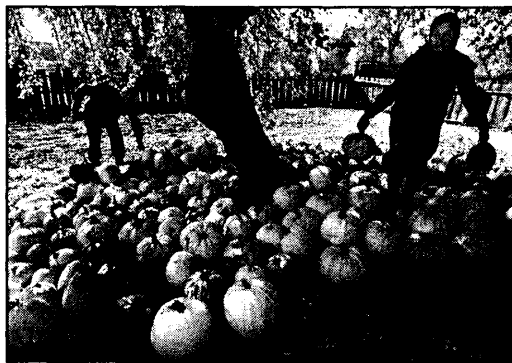

О текущих делах и шел разговор. Осень для министерства торговли — период усиленной закладки, заготовки и накопления запасов на зиму. Уже сейчас запланированные цифры практически по всем продуктам достигнуты. По Минску же они были достигнуты еще в августе. Таким образом, в закрома родины уже заложены и еще закладываются: масло сливочное (наше, белорусское, «настоящее, так как российское масло население в прошлом году не воспринимало»); молоко сухое и творог; сыры сычужные (закладка завершится в октябре-ноябре, так как срок их хранения 3 месяца); плодоовощная продукция.

С финансированием дело обстоит похуже. Пока министерство не платит деньги тем, кто поставляет на его склады свои продукты. Но непременно заплатит. По мере реализации. К весне рассчитается.

По договоренности между президентами Беларуси и Молдовы последняя должна поставить нам нынешней осенью 20 тысяч тонн фруктов и овощей. Более 10 тысяч уже привезены. Этот вопрос контролируют лично президенты двух стран. Наш президент традиционно уделяет вопросам обеспечения народа едой самое пристальное внимание. Молдавский тоже в курсе дела, так как в обмен на овощи и фрукты мы поставляем наши отличные товары: картофель, трактора, холодильники и какие-то «дощечки».

Тем, кто мыслит цифрами, возможно, будут интересны данные, приведенные в распространенном на встрече пресс-релизе. Они красноречиво иллюстрируют наши, что называется, аппетиты. За «межсезонный период 2000/2001 гг. необходимо заложить 13 тысяч тонн масла животного, 3 тысячи тонн сыров сычужных твердых, 14 тысяч тонн сухого молока, 2,5 тысячи тонн творога, почти 100 тысяч тонн картофеля, 57 тысяч тонн овощей и почти 7 тысяч тонн фруктов». Помимо собственно потребительских намерений, эти цифры показывают и пристрастия нашего народа. О картофеле можно не говорить (это почти религия). Но вот интересно, что масла мы съедаем в два раза больше, чем фруктов. Возможно, скоро мы догоним и перегоним Америку. Но не вообще, а по части толщины талии нации, так сказать. Сыров, молока, творога съедается у нас только в два раза меньше, чем овощей. Это тоже не самый лучший рацион. Впрочем, речь сейчас не о том.

Предстоящая зима по прогнозам обещает быть очень холодной. Какие ж тогда фрукты закладывать. Это ж не мясо, сало и масло, наполняющие нас огнем. Так что все правильно. Первые вопросы журналистов касались, прежде всего, финансовых проблем министерства торговли. В целом по отрасли имеется прибыль, заметил министр, но количество убыточных предприятий увеличивается. А виной тому — минимальные торговые надбавки. И страдают от них в первую очередь мелкие магазины. Чтобы оздоровить торговлю, необходимо хотя бы на 2-3% поднять торговые надбавки на продовольственные товары. Тогда все будет хорошо. Прежде всего, для торговли, конечно. С этим предложением министерство обратилось в правительство и ждет ответа. А пока 36% продмагов убыточны. Для сравнения: в прошлом году таковых было 28%.

Достаточно долго журналисты пытали министра торговли о водке. Будет очередное повышение цены на нее или нет? Если будет, то какое? Если нет, почему? Эта пристрастность кажется странной, так как за последнее время было несколько этих повышений, но все столь незначительные, что даже беспробудно пьющим безболезненны. Так будет и впредь. Дотошность же пишущей братии объясняется простым желанием услышать и донести до читателей квелую сенсацию типа «Внимание! Завтра опять дорожает водка на рубль!». И тогда все читатели выдохнут «Ах!». И всё. Министр торговли отбивался от водочной темы как мог. Он объяснил, что водка — не их вопрос, и будет ли она дорожать, он не знает. Журналисты продолжали колобродить. Министр сказал: «Водка держит бюджет. Если повышение на нее и будет, то небольшое. В целом же, политика руководства страны — всячески сдерживать цены. И не только на водку».

Потом был странный вопрос странного журналиста: «Есть ли у нас спецраспределители?» Хохотнув, министр коротко ответил: «С 1992 года нет». По поводу того, следует ли нам ожидать зимой жирности молочных продуктов, было сказано: «Молоко зимой будет с жирностью 1,5%, но не ниже». «А ниже — это уже и не молоко», — ехидно вставил кто-то из журналистов. Интеллигентный Петр Козлов кивнул головой и добродушно улыбнулся.

Потом был каверзный вопрос о «советских делах» в торговле в вопросах плана товарооборота и выбивания у поставщиков дефицитных ватных одеял, телевизоров и т.п. «Да, выбивают. И что тут такого», — не понял подвоха министр. Я тоже не понял. Нормальные же снабженческие дела. Выбивают, зато потом хороший товар продают. Снабженцам спасибо надо говорить за выбивания, а не иронизировать. По поводу отмены торговли за СКВ: нет проблем. Главное, чтобы курс не двоился и уж тем более не троился. А так нет разницы, в чем получать, как пояснил министр торговли. Все с ним согласились.

Потом был какой-то странный эпизод с вареной колбасой. Одну журналистку, похоже, до глубины души оскорбили вид и вкус какой-то колбасы. Она ее назвала овощной (как будто овощи, кстати сказать, это что-то ругательное). И вот она хотела узнать, может ли она подать в суд на эту вареную колбасу, в которой вместо мяса в целлофановый чулок набита всякая дрянь, типа сои, гороха, опилок, стружек, бумаги, муки и еще бог знает чего. Смысл ответа начальника управления организации торговли и защиты прав потребителей министерства торговли Республики Беларусь Геннадия Абрамовича Мельника (также присутствовавшего на встрече и до сей поры лишь изредка поддакивавшего шефу) был примерно таков: в принципе, можете, но лучше все же выявлять тех гадов, которые эту гадость делают, и пропесочивать их на страницах изданий, а также неплохо было бы информировать об этом управление. А судиться — глупо. По меньшей мере, смешно. «Слушается дело: госпожа N. против гадкой вареной колбасы». Это, конечно, звучит как-то по-жванецки. Тем более, что госпожа не отравилась, а только оскорбилась овощной природой колбасы. Между прочим, дело вкуса. По мне, так овощная колбаса — очень интересно.

Далее Геннадий Мельник добавил, что вот если нарушены сроки реализации колбасы — тогда да, тогда если не тюрьма производителю, то хорошая денежная сатисфакция потребителю. На лекарства, что называется.

И последнее. Строка из пресс-релиза: «Удельный вес продовольственных товаров в товарообороте к прошлому году возрос на 3,3% и составляет 65,7%». То есть на все прочие товары остается 33%. Между прочим, научно доказано, что голодание и умеренность в еде продлевают жизнь. Так что к заглавию статьи можно присовокупить разве что следующее: поесть нам важней, чем не только одеться, но и долго жить. В общем, запасы сделаны. Продолжаем есть. ■

Open.by

Рэдакцыя прапануе сваім падпісчыкам аформіць падпіску праз аддзяленні «Беларусбанка».

Для афармлення падпіскі адпаведную квітанцыю (гл. ніжэй) трэба выразаць нажніцамі. Адзначце ў квітанцыі тэрмін, на які афармляеце падпіску, прозвішча падпісчыка і паштовы адрас, на які дастаўляць газету.

Кошт падпіскі на адзін месяц 675 руб. Калі вы жадаеце падпісацца на больш тэрмін, то павялічце суму ў адпаведную колькасць разоў.

КВІТАНЦЫЯ ДЛЯ «БЕЛАРУСБАНКА»

Форма № ПД-5

ИЗВЕЩЕНИЕ

УНН 101562750 Редакция газеты «Наша СВАБОДА»
получатель платежа
Отделение «Центральное» ОАО «Белбизнесбанк»
г.Минск, код 493; Минск, пл.Свободы, 17
наименование банка

Счет получателя 3012205160015 Лицевой счет

(фамилия,имя,отчество)

(индекс) (адрес)

На 2000 год по месяцам:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

За подписку на газету «Наша СВАБОДА» Сумма

Пеня

Плательщик Всего

Кассир

УНН 101562750 Редакция газеты «Наша СВАБОДА»
получатель платежа
Отделение «Центральное» ОАО «Белбизнесбанк»
г.Минск, код 493; Минск, пл.Свободы, 17
наименование банка

Счет получателя 3012205160015 Лицевой счет

(фамилия,имя,отчество, адрес)

На 2000 год по месяцам:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

КВИТАНЦИЯ

За подписку на газету «Наша СВАБОДА» Сумма

Пеня

Кассир

Плательщик Всего

Беларускае багацце: зямля

Міхал ЗАЛЕСКІ

Калі які-небудзь іншаземец альбо аб'яднаны апазіцыянер скажа вам, што не разумее, колькі яшчэ будзе цярпець беларускі народ, не трэба смяяцца з яго. Лепш за ўсё пакажыце яму, як не далей за паўкіламетра ад Дома ўрада грамадзяне вырошчваюць бульбу.

Асушаныя тарфянікі, засмечаныя чарнобыльскім попелам паплавы, зарослыя пустазеллем калгасныя соткі, квітнеючыя дачы рабацяг – наша Зямля-карміцелька. І няма тут ні прыкметаў хваробы альбо адурэння нашага добрага народа, ні высокай рамантыкі, зову продкаў і да т. п. лухты.

Проста есці хочацца кожны дзень. Таму прысядзібная гаспадарка стаіць на другім месцы сярод крыніцаў прыбытку беларускіх сем'яў, а лепшчы — на трэцім. Яны галоўнае апірышча дзеля, адпаведна, 42% і 32% хатніх гаспадарак.

Агульнаэканамічныя заканамернасці не абмінаюць і гэты сектар вытворчасці. Калупацца ў зямлі з вялікім прыбыткам мала ў каго атрымліваецца. Таму зямлю ў якасці перспектыўнае крыніцы дабрабыту вызначае штогод меней людзей падчас сацыялагічных апытанняў.

Але пакуль што траціна беларускіх сем'яў жыве ў вёсцы і мае гаспадарку, а блізка паўмільёна гарадскіх сем'яў у вольны ад індустрыі, навукі і адміністрацыі час гарбаціць на лецішчах. Да таго чвэрць гэтак званых гарадскіх пастаянна дапамагае родзічам у сельскагаспадарчай працы.

Абшары вакол гарадоў і ў гарадах апрацоўваюцца нелегальна. Гэтак сама, дзеля ўзмацнення сацыяльнага кантролю адміністрацыя дае пашу і пакос на дзяржаўнай зямлі. Паспрабуй потым паскардзіся на малую зарплату.

На пачатку года грамадзяне мелі, валодалі і выкарыстоўвалі больш за 1,5 мільёна гектараў зямлі пад самыя розныя мэты. Наразе, на ацэнках экспертаў сёлета, пры спрыяльным надвор'і капала бульбу ледзьве не 7 мільёнаў чалавек.

Што накапалі, тое і з'ямо. Але дзе тут 21-е стагоддзе відаць. Наадварот, у нашым краі адбываецца імклівая дэіндустрыялізацыя сельскагаспадарчай вытворчасці.

Нашыя гаспадары шчыруюць на мізэрных дзялках. Падчас апытання НДЭІ мінэканомікі 13,9% рэспандэнтаў адзначыла, што мае менеей за 0,06 га зямлі, 32,6% валодаюць ад 0,06 до 0,2 га, болей за 10% маюць ад 0,2 да 1 га зямлі і толькі 0,6% рэспандэнтаў мае звыш 1 га.

Бедны чалавек звычайна і зямлі мае меней, чым у сярэднім па краіне. А бедны хутчэй за ўсё, бо гаспадар дрэнны.

Зямля без гаспадара, як страва без солі. Але бяда, усё меней працаздольных мужчынаў у краіне занята тваранай вытворчасцю харчовых прадуктаў. Калі ў 1970 годзе працавала на зямлі 1.134 тысячы мужчынаў ва ўзросце ад 16 да 59 гадоў, то зараз засталося толькі крыху болей за 700 тысяч.

Таму звяртае на сябе ўвагу рост значэння лецішчаў як крыніцы існавання сем'яў на фоне спаду аналагічнага паказчыка дзеля падсобнай гаспадаркі. Прычына зразумелая: вяскоўцы старэюць, гарадскія бяднеюць, а ў гароднінных крамах самі ведаеце што.

Таму да 60% «другасных» дзеля калгаснай сістэмы культураў, накшталт бабоў, рэпы і г. д. нашы кабеты вырошчваюць па тэхналогіі прамацi Евы, калі выперлі тую з раю.

Шкада кабет, зямлі шкада і есці кожны дзень трэба. ■

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

© PDF: Kamunikat.org 2018
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

Звычайны беларус

Сёння вядомаму беларускаму пісьменніку Кастусю Тарасаву спаўняецца 60 гадоў. Напярэдадні юбілею карэспандэнт НАШАЙ СВАБОДЫ ўзяла ў пісьменніка інтэрв'ю

— Спадар Кастусь, з даведнікаў ведаю пра ваш «жыццёвы шлях», што вы працавалі слесарам, у геолагаразведачнай экспедыцыі, на мінскім гіпсавым заводзе, вучыліся ў Політэхнічным інстытуце, але прафесійна заняліся журналістыкай і літаратурай. Як адбыўся гэтакі паварот?

— Не маю рацыянальнага тлумачэння. Так захацелася. На пачатку «жыццёвы шлях» праходзіў як у той броунаўскай малекулы: агулам у маладосці я змяніў 17 месцаў працы, усюды хутка прыходзіла адчуванне тупіка. А калі па начах пісаў – адчуваў сябе шчаслівым. Мне пашанцавала, што напісанае аказалася цікавым і для іншых. Гэта мая ўдача.

— Вашымі кнігамі «Памяць пра легенды», «Пагоня на Грунвальд», «Тры жыцці княгіні Рагнеды» зачытвалася моладзь, людзі старэйшага веку пад уплывам гэтых твораў пачыналі пераасэнсоўваць прышчэпленыя школай погляды на беларускую даўніну. Гісторык Міхась Ткачоў узнёсла напісаў, што вы «рызыкнулі сваім мастацкім словам узарваць дзірван нашай сярэдневяковай гісторыі». Як склалася, што вы захапіліся гістарычным жанрам?

— Першая кніга, якую я прачытаў, была «Востраў скарбаў». Там спалучаныя гісторыя, дэтэктыў і прыгоды. Мне было чатыры гады, калі вобразы Стывенсона запалі мне ў душу. Думаю, з таго часу падсвядома марыў пісаць дэтэктывы і пра гісторыю. Мая першая аповесць – гістарычна-дэтэктыўная. Калі я над ёй працаваў, шмат прыйшлося пачытаць пра паўстанне 1863 года. Я быў уражаны, што нічога пра той трагічны час не ведаў. Сёння існуе багатая бібліятэка кніг па беларускай гісторыі, створаных і надрукаваных за апошнія 15 гадоў. У мае маладыя гады ўсё гэта ці не існавала, ці было знішчанае бальшавіцкай інквізіцыяй. Нават «Кароткі нарыс беларускай гісторыі» Вацлава Ластоўскага я прачытаў толькі напрыканцы 80-х гадоў. Тыя кнігі па гісторыі, што былі даступныя, выклікалі сваім зместам нязгоду. Было відавочна, што напісанае ў іх няпраўда ці наогул хлусня. Кожны, хто крытычна пачынаў займацца роднай гісторыяй, бачыў, на якія народныя трагедыі нас прымушалі забыцца, ды і цяпер прымушаюць сённяшнія ўлады.

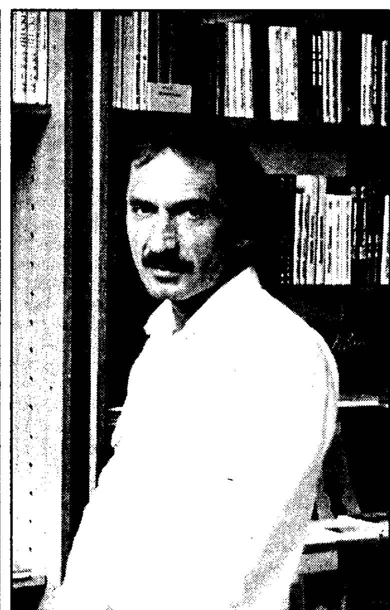

— Прыкладам, на якія?

— Нядаўна я выдаў кнігу «Крыж памяці». Гэта кароткі спіс войнаў, паўстанняў, катастрофаў, якія спазнала Беларусь за тысячагоддзе сваёй гісторыі, — тысяча крывавых падзеяў. Быццам кола, якое кацілася тысячу гадоў па Беларусі, паўтараючы вынішчэнне тых самых гарадоў і вёсак. 3 ліпеня мы святкуем вызваленне Мінска ад нямецкіх захопнікаў. Я быў здзіўлены, калі ў хроніцы прачытаў, што ў 1660 годзе менавіта 3 ліпеня Мінск быў вызвалены ад маскоўскіх захопнікаў. У нас тая вайна замоўчваецца. Ні помніка, ні крыжа, хоць загінула болей за 2 мільёны людзей. Ні крыжа, ні помніка ўлады не паставілі паўстанцам Каліноўскага. Такі пералік можа быць даўгі. Калі б боль за пакуты продкаў, гонар за іх мужнасць выхоўвалася ў душы кожнага беларуса з маленства, мы адчувалі б сябе інакш на белым свеце. Бо цяпер дзеля адраджэння расійскай імперыі мы зноў трапляем на задворкі Еўропы.

— У колішнім ЦК кампартыі Беларусі вашы кнігі ацэньвалі як нацыяналістычныя, а партыйная прэса абвінавачвала вас у фальсіфікацыі гісторыі. Якія вынікалі з гэтага непрыемнасці?

— Значных не было. Былі перашкоды з працаўладкаваннем. Сёння пра гэта смешна ўзгадваць, калі шмат дастойных людзей асуджаны да зняволення. Шчыра кажучы, мая кніга «Памяць пра легенды» выйшла дзякуючы дапамозе загадчыка аддзела культуры ЦК КПБ Івана Іванавіча Антановіча. Шмат людзей дапамагала гэтаму выданню ўбачыць свет, але без заступніцтва спадара Антановіча яе не было б. Максім Лужанін пайшоў да Антановіча і занёс яму экземпляр рукапісу. Сумняваюся, што Іван Іванавіч яго прачытаў, але ягоны званок у Дзяржкамдрук аказаўся вырашальным. Таму я высока стаўлю ролю асобы ў гісторыі. Ідэалагічная крытыка пайшла па лініі іншага аддзела ЦК, але пасля гэта ўжо не мела істотнага значэння.

— Вашы кнігі разбураюць міфы аб тым, што беларусы спрадвеку ціхмяныя, пакорлівыя, што яны не былі захопнікамі, а таму маюць адметны ад іншых народаў шлях і лёс, сваё высакароднае прызначэнне, а можа, і місію трываць пакуты...

—Беларусь – такая самая па змесце гісторыі, як і ўсе іншыя еўрапейскія краіны. Былі часы, калі беларуская дзяржава пашырала межы на захад і на ўсход. Некалькі стратэгічных памылак улады знішчылі шанец на дзяржаўнае развіццё, і больш моцныя суседзі з абодвух бакоў пачалі рваць Беларусь на часткі. Няма ніякай асаблівай якасці, якая б сведчыла, што мы – лепшыя за іх, што ў нас нейкія лепшага гатунку ідэалы, што мы, увасабляючы свае ідэалы ў жыцці, вырашылі знікнуць з гэтага свету як народ, стаць, прыкладам, рускімі, што ў духоўным плане зараз мае на мэце зрабіць наша выканаўчая ўлада.

— А у вас як у пісьменніка ёсць ідэалы?

— Пісьменніцкі занятак мае падмуркам веру ў ідэальнае: у чалавечае высакародства, у гістарычную справядлівасць, у мужнасць народа, які не дасць сябе знішчыць. Ідэалы — гэта жыццятворная мара пра будучыню. На ёй трымаецца гераічная чыннасць людзей. Калі грамадства не будзе ставіць перад сабой высокія мэты, адпаведныя высокім ідэалам, яно бесперспектыўнае. Аднак заўжды знаходзіцца багата асобаў, якія паразітуюць на ідэальных уяўленнях народа, прыкрываючы асабістую прагу ўлады. Сённяшнія ўлады стараюцца пазбавіць грамадства высокай мэты, прапануючы сурагаты з гістарычнага сметніка. Ну чаго, прыкладам, дабіваецца ўлада, ствараючы «ідэалагічную вертыкаль»? Дзе яшчэ ў Еўропе такая вертыкаль існуе, хто яшчэ выдаткуе народныя грошы на мадэрнізацыю цэнзуры ды інквізіцыі? Зразумела, што гэтая вертыкаль не здолее доўга тлуміць людзям галовы, бо ідэалогія правяраецца сацыяльным становішчам, а яно ў нас самага нізкага кшталту на кантыненце. Я не магу не верыць, што нашы людзі ўсёй бальшынёй нарэшце асэнсуюць, што свабода сама сабою з неба не звальваецца. Яе трэба адстойваць. Свабода – надта дарагая рэч, і за яе дорага плацяць. Хто чакае яе ў падарунак — будзе змушаны паслухмяна выконваць чужынскую волю.

— Улада — скразная тэма вашай аповесці «Апошняе каханне князя Міндоўга». Гэта не злучанае з абставінамі цяперашняга дня?

— Да любой улады варта ставіцца крытычна і апазіцыйна. Простаму чалавеку чакаць ад улады нічога добрага не варта. Іншая справа, што без уладаў чынавенства жыццё грамадства немагчымае, як немагчымы горад без камунальнай службы. У аповесці пра Міндоўга мяне, па праўдзе кажучы, роля ўлады цікавіла менш за ўсё. Тым болей там няма паралеляў з сённяшнім днём. Бягучай палітыкай павінна займацца публіцыстыка. Аповесці пішуцца доўга і ніколі не пішуцца дзеля нейкай зашыфраванай палемікі з урадам ці ўладамі. Нецікава марнаваць на гэта свой час. Сёння гэтая ўлада ёсць, заўтра – не будзе. З гэтай прычыны большасць твораў так званай «сучаснай літаратуры», напісаных 20—30 гадоў таму, цалкам аказалася за межамі чытацкай цікаўнасці. Трэба мець талент, каб стварыць сучасны сюжэт, абстрагаваны ад рэчаіснасці, надаць яму пэўную незалежнасць у часе. Я гэтага не ўмею. У маёй гістарычнай аповесці галоўнае не ўлада, а сутыкненне характараў, якое набывае трагічную развязку. Людзі моцных жаданняў не баяцца рызыкі, выпрабоўваюць свой і чужы лёс. Што з гэтага вынікае, які вір здольныя яны ўтварыць – вось што мяне цікавіла. А што адшукае там чытач, гэта ўжо залежыць ад яго настрою і жыццёвага вопыту.

— Вы нарадзіліся ў Мінску, і датычна геаграфіі ваш жыццёвы вопыт звязаны з Мінскам? Як, на ваш позірк, змяніўся горад?

— Дом, дзе я нарадзіўся, стаяў на вуліцы Чырвонай. Яго на трэці дзень вайны зруйнавала бомба. Зараз на тым месцы корпус радыёзавода. Ні следу ад дома, ад садка, які яго абкружаў, ад таго акопа, які ашчадзіў нашыя жыцці. У вайну мы жылі ў доме на вул. Маркса, дзе спуск да гарадскога парку. Зараз на гэтым месцы стаіць дзевяціэтажка. Мой першы здымак быў зроблены праз тыдзень пасля вызвалення Мінска. Мама пашыла мне на гэтае свята касцюмчык з сотні ласкуткоў, бо не было тканіны. У гэтым касцюмчыку на тым спуску мяне сфатаграфавалі. Зараз на старых вуліцах мала што захавалася ад таго горада, які памятаю з гадоў юнацтва. Той мой горад знік. Ці перароблены так, што яго не пазнаць. Думаю, што так сябе пачуваюць усе карэнныя мінчукі. І наогул так сябе пачуваюць ва ўсіх нашых гарадах. Не ведаю ніводнага выпадку, калі б пераробкі прынеслі прыгажосць і ўтульнасць. У гэтых адносінах мой вопыт не лепшае з таго, што дало мне жыццё.

— Ці бывае ў вас настальгія аб мінулых гадах?

— Часам каля дома на Маскоўскай вуліцы, дзе прайшло маё пасляваеннае дзяцінства, чую я даўнія галасы маіх сяброў, і хочацца мне, як некалі ранкам, гукнуць ім, выклікаючы на двор: «Віця!», «Алік!», «Генка!». Толькі вось няма ўжо каго зваць. ■

Інтэрв'ю брала
Таццяна АНТОНАВА-МЕЛЬЯНОВІЧ

Атручаны тэатр

Кірэй МАНУЙЛА

Трохі няўдала распачаўся новы сезон у мінскім Вялікім тэатры. Але справа зусім не ў тым, што ў адных з лепшых у Еўропе оперных і балетных калектываў атрымаліся правальныя спектаклі ці збіраюцца напаўпустыя залы. З гэтым усё як мае быць – проста на тэатр абрынуліся досыць недарэчныя побытавыя праблемы.

На мінулым тыдні з'явіліся чуткі, што ў Оперным здарылася нейкая аварыя з уцечкай ртуці, у выніку чаго ў будынку тэатра падвысіўся радыяцыйны фон. Дазнацца праўды ў вахцёраў і касіраў тэатра не ўдалося. Тыя рабілі пукатыя вочы, адварочваліся і адказвалі, што «першы раз такое ад вас чуем». Аднак кіраўніцтва Опернага тэатра факта аварыйнага выпадку не адпрэчвала: уцечка ртуці сапраўды мела месца.

Гэта адбылося падчас прыбірання з аднаго з тэатральных складаў адпрацаваўшых сваё неонавых лямпаў. Трос, на якім падымаліся скрыні з імі, абарваўся – і лямпы разбіліся. Раструшчылася 80 штук. Дарэчы, гэтыя ўтрымліваючыя ртуць лямпы лічацца дастаткова шкоднымі і больш за тое – экалагічна небяспечнымі, таму іх нават нельга проста выкідаць на вуліцу, а трэба аддаваць на адмысловую ўтылізацыю.

Лямпы, што цікава, пабіліся яшчэ 18 верасня, але спецыяльныя службы міністэрства па надзвычайных сітуацыях і санэпідэмстанцыя былі выклікана чамусьці толькі праз тыдзень – 26 верасня. Яны зафіксавалі, што на складзе, дзе захоўваліся лямпы, і ў бойлернай тэатра ўзровень ртутнага фону значна павялічыўся і стаў у 7 разоў вышэй за норму. Пры гэтым, як даводзіць дырэктар творчага аб'яднання тэатра оперы і балета Анатоль Кірыенка, астатнія памяшканні, у тым ліку сцэна і глядзельная зала, ад ртутных пароў не пацярпелі.

Зараз склад і бойлерная для ліквідацыі наступстваў уцечкі ртуці апрацоўваюцца хларыдам жалеза. Дырэктар оперы Сяргей Картэс, які называе дадзены выпадак праявай «нашага адвечнага гармідару», кажа, што гэтая хімічная працэдура праводзіцца таксама над часткай дэкарацыяў да оперных пастановак «Травіята» і «Іаланта», якія знаходзіліся на атручаным складзе.

Разам з тым у Оперным даводзяць, што сезон перапыняцца не будзе, бо аніякай небяспекі для здароўя гледачоў і артыстаў абсалютна няма. Тым не менш пра інцыдэнт тут гавораць неахвотна. Кажуць, што баяцца такім чынам адпудзіць людзей. Яно слушна: беларусы ўжо даўно прызвычаіліся, што ў нашай краіне дыму без агню звычайна не бывае. ■

Новая «Вольная сцэна»

Кірыла ПАЗНЯК

Напрыканцы мінулага тыдня, можна лічыць, завяршылася скандальная гісторыя вакол Рэспубліканскага тэатра-лабараторыі беларускай драматургіі.

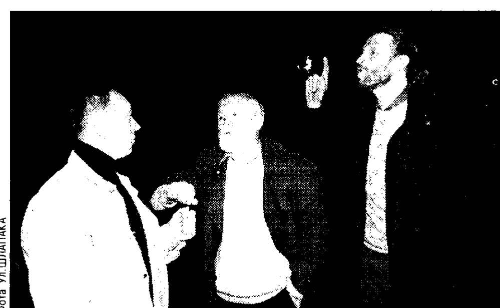

Фота Ул. ШЛАПАКА

5 кастрычніка на адкрыцці новага тэатральнага сезона пасля спектакля «Блазан» Валерый Мазынскі заявіў, што пакідае тэатр. Таксама за рэжысёрам сышла прыкладна палова трупы, але не выключана, што ў будучым сыдуць амаль усе. Яны збіраюцца арганізаваць новы тэатр пад старой назвай «Вольная сцэна» (у 1996 годзе міністр культуры Аляксандр Сасноўскі забараніў так афіцыйна называцца тэатру беларускай драматургіі). Мяркуецца, што гэта будзе тэатр-студыя пры Саюзе тэатральных дзеячаў.

Акцёры ўжо напісалі заявы на звальненне, але ўсе кастрычніцкія спектаклі, на якія распрададзеныя квіткі, дзеля гледачоў дайграюць. У вось ужо ў лістападзе тэатр беларускай драматургіі спектакляў хутчэй за ўсё даваць не будзе. Проста іх не будзе каму граць: тыя, хто пакідае тэатр, занятыя амаль ва ўсіх пастаноўках. Разам з тым невядома, што з рэпертуару зможа забраць сабе новая «Вольная сцэна». Вакол аўтарскіх правоў тут яшчэ мусяць разгарнуцца значныя спрэчкі.

Наогул Валерыя Мазынскага, які, дарэчы, цягам усяго канфлікту не выключаў магчымасці зладзіць прыватны тэатр, складанасцяў чакае цэлая процьма: знайсці грошы на арэнду сцэны ці хоць бы спярша атрымаць ад міністэрства культуры ліцэнзію на стварэнне антрэпрызнага тэатра. Калі толькі мінкульт яшчэ раней пад такім дэмаршавым ціскам не скасуе свае рашэнні па лёсе Рэспубліканскага тэатра-лабараторыі беларускай драматургіі. Бо зараз сітуацыя выглядае менавіта так, што міністэрства культуры разваліла гэты унікальны тэатр. ■

© PDF: Kamunikat.org 2018
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

КНІГАРНЯ

Предводитель пролетариата

Константин СКУРАТОВИЧ

Игорь Тумаш. Алдаевский тракт. Сатирический роман. Мн., «Технопринт», 2000

Во времена всяких революций ломаются судьбы отдельных людей и целых классов. Но если классов не жалко, то отдельных бестолковых индивидумов бывает жалко. Я, например, искренне сочувствую Ипполиту Матвеевичу Воробьянинову, не нашедшему себя при новом строе, ставшему жертвой нахрапистого люмпена т. Бендера. Но мне сегодня не жалко ни класса-гегемона, ни колхозного крестьянства, ни советской интеллигентской между ними прослойки. А вот отдельные особи вызывают сочувствие. К таковым относится и незадачливой судьбы герой сатирического романа Игоря Тумаша советский пролетарий по кличке Бабайкин. Кое-кто сегодня Бабайкина назовет и люмпеном, потому что в прежние годы на работе он явно не горел, «горел» преимущественно на пьянке. Потому не то что бриллиантов не нажил, но и «квартирку-крохотулечку» на первом этаже классической пятиэтажки получил на склоне лет. Единственное приобретение к концу жизни и к началу перемен. Когда претензии на роль Бендеров заявили самые разные, в том числе и прежде уважаемые люди.

Вот, к примеру, Виктор Алексеевич Сеченый, один из первых среди городских партийных работников уразумевший, что пора искать новое поприще. Но как и где? Вся эта перестройка завалится, потому что сам главный перестройщик перестроиться не сможет. Сегодня он дал свободу предпринимательству, а завтра заявит, что «человечий, лучезарный лик латаемого им социализма не должен искажаться гримасами стяжательства, иначе уподобится свиному рылу». Поэтому надо сорвать бабки и — на Запад.

Что сказать. Целиком прав второй секретарь т. Сеченый. В те годы все эти среднего звена номенклатурщики не то чтобы не приняли перестройку. Они точно знали, что говорливый Генсек не вытянет дело, не хватит у него ни силы, ни ума. Ведь в те далекие уже теперь годы, как впрочем и сейчас, выгодно было только воровать. Несмотря на пустые прилавки, всякое, даже простейшее производство выглядело пустой затеей. «Ведь, — считает т. Сеченый, — все расчеты будут проходить через банк, а значит, особо не нахимичишь и процентов восемьдесят от прибыли уйдет на покрытие налогов». Дудки вам, господа товарищи.

Но Бабайкин желает жить по справедливости. По справедливости разменять «крохотулечку», чтобы было где дожить до старости, да и сын с невесткой и внуком не обижались. Тот, кто пробовал разменивать «крохотулечки», знает, что можно это сделать только с доплатой и только через маклера. А маклер — это тот же Бендер для пролетарского сознания. А бывают среди них и натуральные Бендеры. В итоге компьютер маклера Пенского дает сбой, и Бабайкин остается без крыши над головой. Далее — сплошная борьба за выживание. Со всеми, кто этому должен способствовать по функциональному назначению в государстве. И с опорой на новые силы, то есть новые политические партии, которые, как и прежняя, заявили о приоритете интересов простого человека, но борются каждая за свое...

В книге И. Тумаша все достоверно и узнаваемо. Могу авторитетно свидетельствовать: производственное бытие советского трудового коллектива показано таким, каким оно и было на самом деле. Но приемами от соцреализма далекими. К сожалению, повесть слишком реалистична и в том, что касается ближайшего будущего. ■

Бунт государств

Рауль АЛЬФОНСИН, бывший президент Аргентины

Постоянная перемена похоже поселилась в самом сердце сегодняшней глобальной цивилизации. Из-за этого страны, которые относятся к своей внутренней реальности как к священной, не могут ни справиться с переменами, ни предсказать их направление. Для них перемена выглядит чем-то иррациональным или даже катастрофичным.

Как мы видели на примере протестов против МФВ, прошедших недавно в Праге, и прошлогодних протестов против Мировой торговой организации в Сиэттле, этот страх распространился далеко и широко. Люди, похоже, все больше рассматривают перемены не как что-то, что укрепляет их свободу и достоинство, а как силу, способствующую распространению несправедливости и жадности. Сосредотачивая богатство в узких кругах, глобализация производит больше угрозы, чем возможностей. Например, трудность передачи знаний и новых технологий из центра в периферии расширяет экономическое неравенство и приводит некоторые страны к новой форме колониализма. Видя это, многие люди опасаются, что новый доминантный класс начнет манипулировать глобализацией для своей выгоды.

Ограничивая возможности роста для многих людей, сегодняшний порядок в международной экономике не соответствует идеалам демократических революций нашего века, которые утверждали, что ни один житель мира не должен быть оставлен позади. Для тех людей и стран, которые сегодня вынесены «за поля» процессом технологического развития, производства и обмена, существует, я верю, только один реальный выход: заново утвердить себя как независимые государства, регионально интегрированные всеми возможными путями.

Только с независимостью приходит уверенность, необходимая для большего участия, а большее участие означает улучшенное управление как на международном уровне, так и на внутреннем. «Неуправляемость» появляется при попытках установить контроль над людьми и странами, оказавшимися в стороне от принятия участия в решениях, определяющих их жизнь. Граждане и страны становятся одинаково неуправляемыми, когда они видят себя пассивными инструментами решений, принятых закрытой элитой, которая управляет путем трансформации людей в немые «массы».

Потому что именно сводобные личности – свободные граждане, свободные государства – являются протагонистами настоящего правления. Без полной и равной ответственности не может существовать и длительное правление. Вот чего не могут понять рыночные фундаменталисты, консультанты по менеджменту и технократы. Страны, граждане, пользователи, потребители, производители, рабочие, предприниматели, профессионалы не могут быть исключены из принятия решений, которые ведут к серьезным последствиям для их жизней и целей, фактически, для самих ценностей общества.

Люди в Соединенных Штатах и Западной Европе осознают, что прочность их демократических систем усилила их процветание. По контрасту, мы, в Латинской Америке и Восточной Европе, знаем, что демократии трудно выжить во времена кризиса, бедности и изоляции. Сохранение демократических ценностей очень сложно, когда огромные секторы не справляются с интеграцией в глобальный рынок, когда страдания уничтожают человеческое достоинство, а недостаток выбора делает свободу бессмысленной.

В отдельных странах защита слабых достигается за счет равного применения власти закона. Это должно стать правилом и в международных отношениях. Но чтобы создать международный порядок, основанный на законе, а не на силе — экономической силе, заменившей военную мощь, – для этого необходимо укрепить и распространить многосторонность как в политических кругах, так и в экономических. Только сотрудничество свободных и равноправных наций может сделать это реальностью.

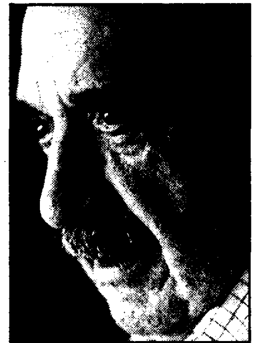

С этим связано и то, что сегодняшнее экономическое развитие зависит в большей мере не от отдельной страны, а от региональной интеграции, которая может предотвратить негативные эффекты финансовых спекуляций, проростающих из глобализации. Поэтому, для своих регионов, мир нуждается в развитии интеграции на основе общей экономической демократизации: совместимости валют, свободной торговле, и самое главное, совместном желании определить правила игры, соответствующие интересам всего региона. Только такое равноправное сотрудничество может обеспечить прочную политическую основу интеграции.

Пока страна находится в подчинении неконтролируемой силы глобализации, ее будущее находится в чужих руках. Но соглашаясь с открытием региональной экономики для экспорта, бедным и развивающимся странам должны быть разрешены определенные меры защиты их собственной промышленности. В этом есть своя справедливость, особенно принимая во внимание те страны, которые на словах трубят о своей вере в свободную торговлю, а в реальности ежедневно молятся у алтаря протекционизма.

Качественное жилье и образование, пенсии и страхование безработицы, современная система здравоохранения и социальные семейные услуги должны быть не плодами установившейся демократии, а условиями ее выживания и консолидации. Потому что любая программа, основанная на эгоизме и несправедливости, должна вызывать мощные силы социальной нестабильности. Главный вызов состоит в установлении равноправия, и для этого Государство, которое глобализацию считает пройденным этапом, является жизненно необходимым. Только оно может установить прогрессивное налогообложение, адекватное регулирование приватизированных общественных услуг, поддержку малым и средним компаниям, большую эффективность общественных расходов и значительное улучшение в системах образования и здравоохранения. Неотъемлимым долгом государства является гарантия социальной безопасности для всех жителей страны.

Когда-то марксисты агитировали за то, чтобы рабочие всех стран объединялись. Этого так и не произошло, но теперь мы видим глобализацию солидарности, поддержку кооперативным региональным объединениям и необходимость переосмыслить роль международных агентств и непрактичность изоляции. Без такой солидарности мы движемся к миру без центра, без авторитета, без порядка, к миру, управляемому глобализированной мафией, «где официальное и тайное сливается воедино». Логика власти в этом будущем мире будет безпощадной к тем, кто откажется от своего права на самоопределение. Чтобы поддержать волю к самоопределению, мы должны побороть страх против доминирующей политической ортодоксией неизбежности глобализации. Единственная рыба, которая всегда плывет по течению,– это мертвая рыба. ■

© Project Syndicate

Новые «Огнем и мечом» Ежи Гофмана

Алиса ЛАНГЕ

Белорусский зритель хорошо знает фильмы одного из лучших польских режиссеров Ежи Хофмана: душещипательные мелодрамы «Знахарь», «Прокаженная» и великолепные исторические экранизации Генриха Сенкевича «Пан Володыевский» и «Потоп» с молодым Даниэлем Ольбрыхским в главных ролях.

Наконец на минских экранах появится последний, завершающий фильм кинотрилогии по романам Сенкевича — «Огнем и мечом», который уже успели посмотреть жители Варшавы, Москвы, Вильнюса. Премьерный показ состоится 14 октября в кинотеатре «Москва».

Ежи Хофман работает с романами Сенкевича больше 30 лет. «Пан Володыевский» был снят в 1968 году, «Потоп» — в 1974-м, а в 1986 году режиссер был готов приступить к съемкам «Огнем и мечом». Но, вероятно, картина, где рассказывается о временах Богдана Хмельницкого, когда Украина откололась от Речи Посполитой и присоединилась к Московии, оказалась неуместной во времена развитого социализма. В условиях цензуры очень непросто рассказывать о сложном периоде взаимоотношений двух братских народов соцлагеря.

Ныне, когда этот лагерь развалился, отношения между Украиной и Польшей становятся все теплее, а цензура в Польше приказала долго жить. Что и позволило Ежи Хофману в 1997 году приступить к экранизации своего очередного, девятого по счету, сценария «Огнем и мечом». Кстати, этот сценарий не вполне соответствует литературному первоисточнику. Обе враждующие стороны — поляки и украинцы показаны в фильме с симпатией, чему способствовал и интернациональный выбор актеров. Есть все основания надеяться, что, появившись в мировом прокате, картина не вызовет ни антипольских, ни антиукраинских настроений.

В роли украинского гетмана Богдана Хмельницкого — знаменитый актер старшего поколения и министр культуры Украины Богдан Ступка. В роли украинца Бохана — обретающий все большую популярность россиянин Александр Домогаров. Наши телезрители должны были запомнить его в телесерии «Графини де Монсоро», где Александр сыграл красавца графа де Бюсси. Главную женскую роль, красавицу Елену, в которую безумно влюблен Бохан, играет шведская актриса Изабелла Скорупко. Принимает участие в фильме и актер-талисман Хофмана — Даниэль Ольбрыхский. Сыгравший в 1968 году в «Пане Володыевском» сына татарского мирзы Тугай-бея, через 29 лет он играет отца.

На создание фильма потрачены 130 километров пленки. Для актеров сшиты около тысячи костюмов и пар обуви. Только Изабелла Скорупко меняет в этой картине восемь нарядов, каждый из которых стоит более 2 тысяч долларов. Костюмы и обувь шились и тачались по лекалам 17 века.

В фильме множество спецэффектов, которые обеспечила компания, работавшая на съемках «Терминатора» и «Возвращения Бэтмена». А результатом всех усилий стал 3-часовый кинофильм и 4-часовая телевизионная версия великолепного исторического блокбастера на уровне лучших мировых стандартов. ■

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец – рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана ў друкарні УП «Мэджык»
г. Мінск, ул. Кнорына, 50. Заказ №755 Нумар падпісаны ў друк 09/10/2000 (18.00) Наклад – 8.920

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018